

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑ

ΕΤΟΣ ΣΤ΄.

ΑΡ. 269

25.11.32

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΕΛΑΤΙΝΑΛ

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΥΓΕΙΟΝΟΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΔΙΑ ΤΗΣ ΥΠ ΑΡ. 430 ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΤΗΣ 6 ΙΟΥΛΙΟΥ 1932ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑ
ΔΙΑ ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗΘΙΚΑΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ
ΜΕ ΘΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Όσοι πάσχουν από ΣΤΗΘΙΚΑΣ και ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΑΣ παθήσεις, οφείλουν προς τό συμφέρον
της ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΤΩΝ, να ζητήσουν την άποστολήν ΔΩΡΕΑΝ του βιβλιαρίου «Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ
ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΔΙΑ ΤΟΥ ΕΛΑΤΙΝΑΛ» από τον γενικόν αντιπρό-
σωπον: Ι. ΖΑΧΜΑΝΙΔΗΝ, ταχυδρομική θυρίδα Νο 35, ΒΟΛΟΣ.

Αντιπροσωπεία και διαρκής παρακαταθήκη
Κ. ΣΙΑΧΟΣ και Α. ΚΑΡΑΜΕΡΤΣΑΝΗΣ
Φαρμακόμετοροι — Αθήναι, δόδος Πειραιώς 2, Ομόνοια

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΛΙ' ΟΤΙ ΒΛΕΠΩ

Παρασκευή
25
Νοεμβρίου
1932

Τό ζήτημα του αιώνας

Ασφαλώς έναν τέτοιο τίτλο θα δώσει ή κατοπινή γενιά για την υπόθεση της Φούλας και της μητέρας της. "Όταν γινόταν ή δική αναστατώθηκε όλη ή Ελλάδα, όταν καταδικάστη-
αν αναστατώθηκαν όλα τα Βαλκάνια κράτη, τώρα με τό αν-
τι τους δοθή χάρις ή όχι κοντεύουν να αναστατωθούν και ή
ντε ήπειροι. Συνεπώς καθόλου παράξενο αν ύστερα από
όσους οι ιστορικοί του εικοστού αιώνας αναφέρουν την υπό-
θεσή τους, σαν τό χαρακτηριστικότερο γνώρισμα του αιώνας
ας. "Αν πιάση κανένας —και προπαντός αν έχει την ιδέαν
τομολή—να μαζέψη όλα τα κομμάτια των εφημερίδων που
αφορούν για την υπόθεσή τους, όλες της φωτογραφίες, τα
είσοδα, τα κλισέ που δημοσιεύθηκαν, τα φυλλάδια, τα τραγού-
δια, της ρεκλάμες—μην τό πάρετε για άστείο, κάποιος έ-
στωτος καραμελλών δεν είναι πολός καιρός που λάνσασε κα-
ραμέλλες γάλακτος με τό όνομα «Φούλα» και με τη φωτογρα-
φία της στο χαρτάκι του περιτυλίγματος—και όσα άλλα σχε-
τικά έχουν γραφτή και έχουν τυπωθή γύρω απ' της δυο αυτές
γυναίκες και τό έγκλημά τους, ασφαλώς θα του χρειάζοτανε
να καράβι πολλών χιλιάδων τόννων για να μπορέση να τό
ραρώση. Ούτε ή έκλογές, ούτε ή οικονομική κρίσις, ούτε τα
τήγανη—έλα των πολιτικών άρχηγών στο προεδρικό μέγαρο
όπου να κατορθωθή να σχηματισθή επί τέλους μια Κυβέρνη-
σις, ούτε ή τιμή του ψωμιού,
ούτε οι σεισμοί της Χαλκιδικής,
ούτε τα τόσα άλλα ζωτικά και
ένδιαφέροντα ζητήματα και
προβλήματα τόσο του τόπου
μας όσο και του ξένου κόσμου,
άντικρυσαν μιάν τέτοιαν λεπτο-
μερειακή εξέταση, έρευνα, περι-
γραφή!...

Η Φούλα και ή Κάστρου
μπορεί να υπερηφανεύονται
για την συγγενότητα του έγ-
γλωτός τους, αλλά μπορεί και πρέ-
πει να υπερηφανεύονται περισσότερο για τό θάρρος και τον
ρόλο που έπαιξαν και εξακολουθούν—δυστυχώς ακόμα—να
παίζουν στην γύρω μας ζωή!
Δεν είναι και τόσο μικρό και άσημαντο αυτό που κατόρθω-
σαν! Αποτελεί τώρα και τόσα χρόνια και κύριος οίδε για πό-
σο ακόμα, τό κέντρο της προσοχής του κόσμου....

Τά ξουραφάκια

Μπορεί να διαφημίζουν όσο θέλουν ή διάφορες εταιρείες
τά ξουραφάκια τους, μά άς μην φαντασθόν ποτέ πώς είναι
δυνατό να συναγωνισθόν τά προϊόντα των εργοστασίων των
με τά ξουραφάκια των εργαστηρίων της... Πάρνηθος και της
Πεντέλης. Κάθε τέτοια προσπάθεια αποτελεί μια καθαρή μα-
ταιοπονία, κι' οι κύριοι αυτοί χάνουν τό καιρό και τά λεφτά
τους σ' άδικες ρεκλάμες. Τά έγχωρία κατασκευής ξουραφά-
κια μας είναι άσυναγώνιστα! Γι' αυτά δεν χρειάζονται ούτε
σαπούνια, ούτε κρέμες, ούτε αλοιφές και πούδρες... Ξου-
ρίζουν στη στιγμή και χωρίς περιττές διατυπώσεις.
Μά και αν δεν θέλετε ακόμα να ξουρισθήτε, αυτό δεν παί-
ζει κανένα ρόλο. Η έπιθυμία σας δεν είναι σεβαστή από
μέρος των. Ούτε σας ρωτούν, ούτε σας προσέχουν καν. Φτάνει
να βγήτε έξω από τό σπίτι σας, και άμέσως χράπ... χρούπ...
αίσθανεσθε πάνω στο δέρμα σας την έπαφή της παγερής λε-
πίδος. Η μήτη σας κοκκινίζει, ή άκρες των αυτιών σας μελα-

νιάζουν και τά δόντια σας,
σαν σε σουρντίνα ύποτονθο-
ρίζουν τό έμβατήριον του πρώτοτύπου αυτού ξυρίσματος.

Είναι ίσως τό μόνο προϊόν έγχωρίου κατασκευής που δεν
φοβάται συναγωνισμό, και ούτε τό ενδιαφέρει ή σύγκρισίς του
με τά άλλα των ξένων εργοστασίων. Έχει ύπερ αυτού τόσα
πλεονεκτήματα, που του εξασφαλίζουν άσυζητητή την ύπερο-
χή. Διαφορά τιμής, απόδοση τεραστία, ταχύτης, ακρίβεια,

προθυμία! Πώς λοιπόν
μπορεί να τεθή ζήτημα
συναγωνισμού; Θάταν
μια ούτοπία και τίποτε
παραπάνω!

Στό μόνο ίσως σημείο
που ύστερούν, είναι ή

διάρκειά τους. Κρατούν τά εύλογη-
μένα τρείς ή τέσσερες μήνες τόν
χρόνο. "Υστερα σαν να γίνεται εξα-
φνικά γενική άπεργία, τά εργοστά-

σια κλείνουν της πόρτες των και τά ξουραφάκια δεν χαϊδεύουν
πιά τά πρόσωπά μας. Μά τους τρείς ή τέσσερες αυτούς μήνες,
ή παραγωγή τους είναι κάτι τό εκπληκτικό. Φαντασθήτε μόνο
πόσους ανθρώπους ξουρίζουν κάθε μέρα αδιάκοπα και θάχε-
τε έτσι μιάν άμυδρήν εικόνα της καταναλώσεως που γίνεται.
Ξεπροβάλλουν ένα συννεφιασμένο Νοεμβριανό πρωί ανάμεσα
απ' της βουνοκορφές της Πάρνηθος και της Πεντέλης και σβύ-
νουν ήρεμα ένα άλλο Μαρτιάτικο μενεξεδένο δειλινό. Σ' ό-
λο αυτό τό διάστημα, δεν αφήνουν πρόσωπο για πρόσωπο ή-
συχο. Ξουρίζουν άενάως. "Όπου βρούν ένα κομματάκι δέρμα-
τος, μιάν άκρη μύτης, ένα αυτάκι που δεν φρόντισε να κρυφτή
κάτω από τό μάλλινο ή τό μεταξωτό κασκόλ, τό... περιποιούν-
ται όπως του αξίζει. Τό βορειοδάκι—σαν μοντέρνος παρα-
γυιός κουρείου—τους κρατάει της πετσέτες. Κι' αυτά τά ά-
τιμα ξουρίζουν, ξουρίζουν χωρίς άνασασμό. Ουάι και άλ-
λοίμονο σ' όποιον δεν τά προσέξη και δεν σήκωσεν τους για
κάδες του πανωφοριού του. Την άπροσεξία του αυτή την πλη-
ρώνει μ' ένα συνάχι που θα τό θυμάται αν όχι σ' όλη του την
ζωή, τουλάχιστο σ' όλη τη διάρκεια του χειμώνα.

Τέτοια άσπείρα δεν τά επιτρέπουν, μά ούτε και τά συγχα-
ρούν τά ξουραφάκια αυτά της έγχωρίου παραγωγής...

«Ο νοών... νοείτω»

Νά κι' ένας διάλογος παρμένος εκ του φυσικού μέσα σ' ένα
τράμ. Σας τον προσφέρω χωρίς κανένα σχόλιο.

Ο κύριος: Όλοι καλά à la maison;

Η δε σπείρις: Assez καλά, merci...

Et le mariage της αδελφής σας;

Ανεβλήθη pour le mois de Janvier.

Θά είναι σίγουρα desolée ή καυμένη.

Pas tant que ça... Η Λίζα.

vous savez, είναι contre le mariage.

Si papa δεν έπέμενε...

Vraiment?

Parole... Κι' έπειτα vous savez,

la tante 'Αγλαΐα είπε...

Δυστυχώς ή ευτυχώς τό τράμ στα-

μάτησε κι' έπρεπε να κατέβω. Έτσι

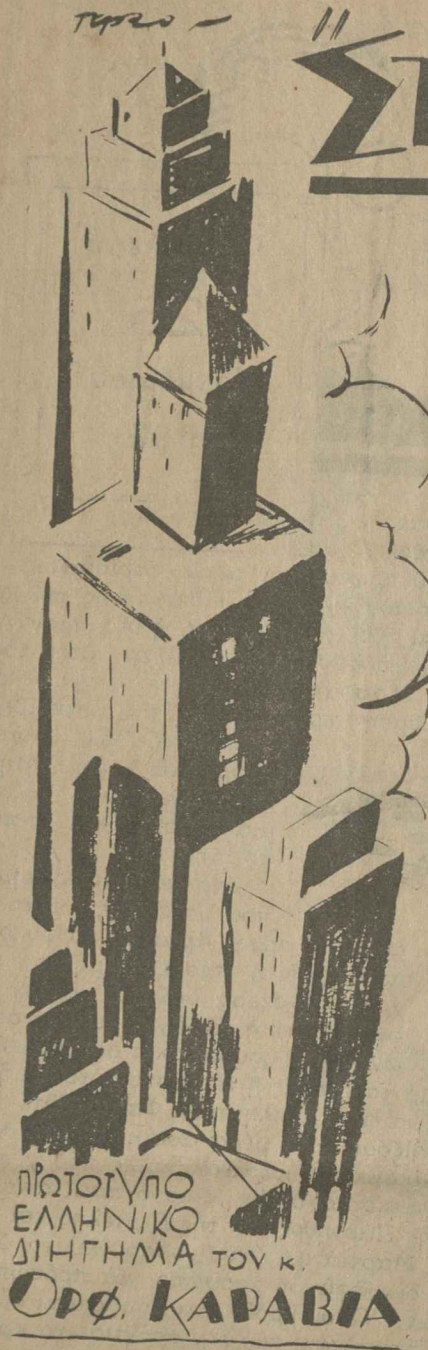
μέ όλη μου την καλή διάθεση δεν

μπόρεσα να ακούσω... «ce que la

tante 'Αγλαΐα είπε!...

Ν. Νίκβας

ΠΡΩΤΟΓΥΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΟΥ Κ. ΟΡΦ. ΚΑΡΑΒΙΑ

ΣΤΡΙΚΤΑ ΞΕΝΗΤΕΙΑ!

Βέβαια θα το πούμε... Σάμπας κι' ή ξενη-
τεία δεν είνε διπλό... Θα το πούμε βέ-
βαια... κι' ας είνε καρτό, άμυρο, σάν ιδρω-
τας!... Θα το πιστέψης, ρε Θανάση; Είχα ε-
νάμισυ μήνα γιά πώ...
—Τόχες κόφει;
—Όχι. 'Ο Κότσικας μούχε κόφει το χρέν-
τις. Ποιανού; 'Εμένα! Δεν είχα σέντσι γιά
νά πώ... 'Εδώ κι' είκοσι χρόνια, πούρθε στην
'Αμερική μετανάστης, έλεα πώς θάκαινα λού-
κια στόν 'Ωκεανό νά στέλνω πέρα στό χωριό
μου τά δολάρια... Ξέρεις, ρε Θανάση, τί ι-
δέες είχα; Μά ας θυμέται—ας είνε! 'Ελα δόι,
ρε Κότσικα! 'Όχι, μίστερ Κότσικα, μή μου
στέλνεις τόν παραγάδι σου! Νάρθης ό ίδιος!
'Εχω λεφτά και σέ πλερώνω σήμερα! Φέρε
μας δυό ούζα!
—Είσα καρτό χωρίς δουλειά, Τζήμη; ρώ-
τησε ό Θανάσης.
—Καρτό λέει; Χρόνια!... Πρίν, έκανα κά-
που-κάπου και κανένα μεροκάματο... Τώρα,
ούτε κι' αυτό. 'Όσο πώ πολύ κατρακυλάς στόν
κατήφορο, τόσο πώ δισκόλια σταματάς...
—Γιατί δέ μπαράζεις μέ κανένα δικό μας
βατόρι νά πάς στην 'Ελλάδα;
—Νά πάω στην 'Ελλάδα; Νά κάνω τί; 'Ε;
Τί νά κάνω στην 'Ελλάδα; Τί νά κάνω;
—Τόν έπαινε κάτι σάν παραλήρημα όταν έ-
βλεπε τό ούζο. Τά μάτια του άνοιγαν σάν
ξερρασιμένα και άστραφταν αλλόκοτα, τά
μάγουλά του κοκκίνιζαν, και τά χείλη του έ-
τοιαν... Τά δάχτυλά του έπιαναν τρεμου-
λιαστά τό φλυτζάνι, σάν νά τό χάρδευαν.
Κι' εξακολουθούσε νά μιλή κοιμένα, διαστι-
κά, ένό ό Κότσικας, πού είχε φέρεϊ τά ού-
ζα, έκουνούσε τό κεφάλι του κι' ένα πονηρό
χαμόγελο.
—Τί νά κάνω στην 'Ελλάδα, Θανάση;
Μπάς και σου περνάει ή ιδέα πώς είμαι ά-
κόμα όπως ήμωνα σάν έργα από τό χωριό
μου; παιδί ξενισιστο, λευτερός; 'Η όπως ή-
μωνα σάν έταξιδεύονα μέ τά ποταλάκια της
'Ακτοπλοίας κι' έκανα τά κοινοβανταλίκια μου
στόν Περαιά; Πάνε εκείνα τά χρόνια! Θά-
μωνα παρμένος από καιρό στην 'Ελλάδα άν
ήμωνα λευτερός.
—Μά τί; Παντρεύτηκες; 'Εχεις φανίλια;
—Φανίλια έγώ; Χν, χν! Βίβα!
'Ο Τζήμης ούφηξε τό ούζο κι' ύστερα έ-
πλατάγισε δυνατά τά χείλη του και τά εσφόν-
γισε μέ τό θρόνικο μαντί του σακακιού του.
—Νά ή φανίλια μου, Θανάση. Τό ποτό!...
—Τόσο πολύ σ' έχει κυριέψει τό ποτό;
—Μ' έχει κυριέψει; Μπά, καθόλου! 'Αφού
είχα έναμισυ μήνα γιά πώ! Και δέ μ' ένοιωσε
—δηλαδή, όχι δέ μ' ένοιωσε, μά δέν έπεσα
και τού-θανάτι! Μά τί τά θες, μωρέ Θανάση;
Δέν είνε τόσο τό αλκοόλι μου ποτού πώ μέ
κρατάει έδώ. Στό κατω-κάτω της γραφής, πο-
τό ύπνοχαι και στην 'Ελλάδα. Μά μέ κρα-
τάει τό αλκοόλι της ξενητείας! Αυτό, αυτό
είνε τό χειρότερο αλκοόλι!
'Ο Θανάσης χαμογέλασε ειρωνικά. Κάτι πα-
ρωπάνο: 'Εχαμογέλασε μέ συμπόνια. Σά νά-
χε μπροστά του έγαν τρελλό. 'Ο Τζήμης τό
κατάλαβε αυτό και σά νά πειράχτηκε.
—Δέ μέ πιστεύεις ε; τού έπτε.
—'Υστερα έπλησίασε πολύ τό πρόσωπό του
στό μάγουλο τού Θανάση πού καθόταν δίπλα
του, και μέ μάτια γεμάτα σπίνες και πόσο-
πο ιδρωμένο και κόκκινο τού έπτε, σάν νάθε-
λε νά τού στείλνι καί' ύβριαν τά λόγια στό
μαυλό του.
—'Εχεις 'δει άνθρωπο νά φοιμάξη χασις
ή νά σφυρή 'ερωίνην; ή νά τρυπείται γιά νά
κάνη μορφίνη; Αιτός ό άνθρωπος μπορεί νά
σέ σκοτώσι γιά μιά πράξη ή γιά μιά βελονιά.
Κάνει σάν τρελλός γιά νά βρή τό δηλητήριο
πού τού πώσιε τά κόκκαλα και τότε τρώει
λίγο-λίγο και τότε σκεβρόναι και τού έτοιμά-
ζει τόν πώ φοριχτό θάνατο. Τό ίδιο και χει-
ρότερο είνε τό 'αριμάκι πού μέ σκεβρώσε ή
'Εξη. 'Όχι τό ποτό. 'Η ξενητεία, ή ύπνιξη
ή ξενητεία! Φοιμάξησα και χασις, ρούφηξα
και 'ερωίνην, τρυπήθηκα και γιά μορφίνη—νά
έδω τό πόδι μου είνε έλο γομφαλάκι, τά

μπράτσα μου σακατεμένα—έκαπα τά φλυ-
νια... μέ τό στέστο της μορφής, γιατί δέν
δρίσκω πάντα ούζο, μά όλα τά νύκτα... Με
σακατέφανε, μέ κάνανε οημιά, μά τά νύκ-
τα... δηλαδή μάλλον τά νύκτα... Μά την
Ξενητεία, ή, την άμην! Δυό φορές μύρια έ-
κάτι φορητή γιά νά φύγω λαθραίως και τις
δυό φορές ξαναβήκα πρίν νά σακατέσω...
Τό Μάντησον στοτή και τό Τσέντι-έτ μού-
χονε γίνει δεύτερη ψυχή. 'Η μούστα τού κα-
φενέ κι' ή δούλη της αλβέτας! Ήμωφίθηκα
μέσα μου κι' άν κάνω νά τά ξεκολλήσω, ξε-
κολλώ την ψυχή μου...
—Την άγαπάς λαπόν την Ξενητεία;
—'Α, τί στρίγγι! Την άγαπάς λέει; Άν
αυτή είν' ή πώ συζαμική άμαρτία μου και
νά την άγαπήσω; Την μισώ και τί θάρ-
πως ό σκλάβος τόν άτιμο άρέστη του! Μά
δέν μπορώ νά κάνω τίποτα παραπάνω! Μόν
νά πίνω και νά βρίζω ποτού τώρα πιά και
τά δυό τά θέλω γιά νά νοιώθω πώς ζώ! Τό
έξω πώς είμαι γιά τό κάρο τόν σκουπιδο-
'Εκεί θά καταπνήσω πολύ σύντομα. Και έ-
ρεις μέ τί δνείρα είχα έφθε στην 'Αμερί-
'Εγώ πού λές είχα σκοπό—μά, ας είνε, θί-
πώμε ακόμα ένα.
—'Ας τό πώμε.
—Μίστερ Κότσικα, δυό ούζα ακόμα! Νά
μέ σερβίρης ό ίδιος. 'Εχω λεφτά σήμερα, σέ
πλερώνω και θά μου κάνης και τούμπες, σέ
μπ'εγεμεν! Νάτος, πού λές, Θανάση! Αιτός
αυτός, ό Κότσικας. 'Εχει λεφτά. 'Εδοί-
ψε σάν τό σκυλλί τριάντα χρόνια! 'Εσάπισε
στό ύπόγειο κι' έκανε λεφτά. Δέ φοιμάξη
ποτές χασις, ούτε πράξα πήρε... είνε κοκα-
κήνης, ταλλάρας παντρεύτηκε και μιά 'Αε-
ρίστια (*) κι' έχει ένα γυνό ίσασε 'καί πίνω
ζωή νύχτη. Προχτές καί τούτε τού γυνό
του και γυνάει 'κείνος και τού λέει: 'Αε-
ρίστ, ντέου-γυρή! (Σασιμός βοομογορμιά!)
'Εμένα δέ μου κάνει βερσέ ό Κότσικας, γα-
τί λέει ερωσβάλλω τούς Ρουμνούς! 'Εχει δι-
κη! Είμαι αλήτης! Μά κι' έγώ έχω δική
πού πίνω ρε Θανάση! 'Όπως κατέντη...
Κι' όταν μούθουν στό μυαλό τά παιρά, έ-
τα' σκεπτόμ με τί λαχτάρα είχα έφθε στην
'Αμερική έδώ και είκοσι χρόνια!... Είχα
έφθε μιά παρέα από εικοσιδυό νομάτους. Οι
δέκα απ' αυτούς γυρίσανε φησικοί ύστερα
από λίγα χρόνια. Οι έξη πεθάναν 'δω άπ' ή
φτοχίεια. Οι δυό έκάνανε πολλά λεφτά κι' οι
ρέστοι γυράμε αλήτες... 'Ατιχη παρέα! Άν-
τό πού κάναν τά λεφτά έπλησαν στό λαμό-
νι τους τούς άλλους. Τούς βόρσαν σέ κάτι στε-
νωχώρες τους και τότε πρίαν σκλάβους. Τούς
ούρφηξαν τόν ιδρώτα και τό αίμα... Είμαι
μυθιφταξή ή Τζήμη—δηλαδή τό κεφάλι μου!
'Εβλεπα γύρω μου ό θλάκας, άντί νά τρα-
βάω 'μπρός, έπρόσεχα νά μην πατήσω καπ-
να από κείνους πούχαν πέσει, και στό τέλος
έπεσα κι' έγώ. 'Επιμπόναγα τούς άλλους κι'
αυτό μ' έπαι! 'Επιμπόναγα τούς άλλους κι'
αυτό μ' έπαι!... 'Όστερα μού λές: 'Ελα στην
'Ελλάδα. Τί νά κάνω;... 'Αμα πάω στό χω-
ριό μου ποιοι θά μέ ξέρουνε;... Τά μωρά γί-
... άντρες... Οι άντρες γερύσανε... 'Η Βα-
σίλει, πού την άγαπούσα, είνε παντρεμένη, μέ
μιά στά... παιδιά. Και τό καπιναριό της έ-
κλήρησε ακόμα ξύλινο. 'Εκιναν από δώ καί
τι πνευτοράνους μά κι' αυτούς τούς φάγαν
οί 'Επαρότοι...
'Ομιμάμ πρίν νά φύγω, είχα έφθε στό χω-
ριό ό Θίμης ό Γλάντζος από την 'Αυστρούλια
—αυτός ύστερα παντρεύτηκε τή Βασίλει πού
άγαπούσα 'γώ—κι' έδόθηκε στην έκκληση
έναν 'Επατάρι. Τί έγινε! Κοιμήθηκε, φτα-
νίε, ελγές, λόγος, δοξολογίες! Τόνε κάνανε
'Εβερσέτη. 'Υστερα τόνε θύλασαν και θή-
μαρο έμπαθα. 'Ε, λοιπόν έγώ τότες έλεγα
μέσα μου: 'Ε'αμα πάω στην 'Αμερική, δέ κά-
νω γλήγορα λεφτά και θάρτω νά χτίσω πέ-
τρινο τό καπιναριό! Θά τό κάνω σάν πύ-
(α) 'Ε'ερίστια. 'Ελληνική διασκευή τού
'Α'ίρις—'Ιρλανδή.

γο! Και θά μέ κάνουνε θεό τους οι χωρια-
νοί μου! Δέ θαρρώ! 'Ησπα έδώ κι' έ-
σπα! Και τό καπιναριό είνε ακόμα ξύλι-
νο!... 'Η Βασίλει μούλεγε πώς θή ζούσε μέ
την άγάπη μου και πώς θά μέ περιέμενε όσα
χρόνια θάλάει στην 'Αμερική. 'Εγώ ήθελα
νά πάω στό χωριό μέ χρυσά στεφάνια νά την
πάρω. Μά σ' ένα χρόνο έκείνη—γυναίκα δέν
είνε;—παντρεύτηκε!... Την έποχή τού πολέ-
μου, μαθεύτηκε κάτω πώς έπνιγνικα μ' ένα
συμμαχικό βατόρι. Και τ' άδέρφια μου φτά-
σανε στό μαχαίρια γιά ένα πατρικό άμπελί
παύετο στό μερτικό μου...
'Ο Τζήμης έσφριζε τό φλυτζάνι και έπτε ξα-
νά ύστερα από μιά μικρή στή:
—Τί λές, Θανάση; Δεν έχω δική πού πί-
νω; Νά τό αλκοόλι μου, Θανάση; Τά φα-
μάσια της Ξενητείας. 'Επ'άλεγα χρόνια δό-
λωνα, έπ'άλεγα άγρια, σκληρά, μά νικήθη-
κα... Τά χρόνια της ζωής μου έπέρανε στην
πάλη αυτή σάν πιστοί στρατιώτες. Και γι' αυ-
τό δέν μπορώ νά φύγω απ' την Ξενητεία. Γιατί
σ' αυτήν είνε θαμμένα τά καλύτερα χρόνια
τής ζωής μου... Και τά πώ... Θανάση. Τά
πώ και σκόδω πάνω από τί θήμη-
πως, σάν άπ'άγω από τούς τάφους τών παι-
διών μου! Τούς τάφους είχασι παιδιών του
δέν τούς άφνει κανείς γιά νά πάη εκεί πού
δέν ύπνοχαι γι' αυτόν πιά τίποτα! 'Αν ήταν
έτσι, θάρευνε κι' ό Κότσικας, πού τό παιδί
του δέν είνε νεκρό και πού τόν χαστουκίζει
κι' άλας, χωρίς όμως νά μωρηί νά τό χω-
ρήσει... Νά τό αλκοόλι μου, Θανάση!... Νά
τί μέ κρατάει, κι' αλήτη ακόμα, στην Ξενη-
τεία, πού όλα είνε παρά και μαύρα... Πού τό

της πώς ζής! Μέθυσε, κόμμε!
Μέ τά μάτια έξω από της κόγχης και τό
βλέμμα βολό, μέ τά χείλη μελάδα και τό πρό-
σωπο άχροπορόνιο, ό Τζήμης άρπαξε τά φλυ-
τζάνια μέ τό ούζο και τά τίναξε μέ όρημν στό
πάτωμα. 'Υστερα σηκώθηκε όρθιος άπάνω
στό τραπέζι κι' έφώναξε...
'Ο Θανάσης ασπασμένος, καθώς κι' οι άλ-
λοι μέσ' στό μαγαζί τόν έκύταζαν, χωρίς
νά τολμήν νά τόν πλησιάσουν.
'Ο Κότσικας—ό καταστηματαρχής—έτρε-
ξε τότε και κυττάζοντας άγρια στό μάτια τόν
Τζήμη τού έπτε:
—Κατέβα κάτω γλήγορα!
'Εκείνος έπαψε άπότομα νά φωνάζη και
φραμαγμένος κάτω απ' τή φοβέρα της ματιάς
τού Κότσικα, κατέβηκε από τό τραπέζι κι' έμα-
ζεύθηκε φοβισμένα στή θέση του.
'Ο Κότσικας τότε γυρνώντας στόν Θανάση
τού λέει:
—Τό έξω πώς κάνει άσχημο μεθύσι και
δέν τού δίνω νά πη, γι' αυτό μέ βρίζε...
'Ο Τζήμης έκύταξε ήρεμα τόν Κότσικα
ένό έφρευγε γιά νά αναπαή στόν μπαγκο του.
'Υστερα ένα χαμόγελο πούδειχνε όλο και
περιφρόνηση χαράχτηκε στό χείλη του. Και
γυρνώντας στόν Θανάση, μέ μάτια ύγρό, έ-
τοιμα νά βουρκώσουν, μονομύρησε:
—Αυτό πού λές είνε τό αλκοόλι μου, Θα-
νάση! 'Η στρίγγι ή Ξενητεία!
'Ο Θανάσης τόν έκύταξε κατάμματα και
τού έπτε:
—Τζήμη, έλα νά σέ πάρω μέ τό βατόρι
στην 'Ελλάδα.

— Νά τό αλκοόλι μου, Θανάση : Τό φαρμάκι της Ξενητείας...

ούζο είνε διπλό κι' όμως τό πίνω... Πού
μέ περιμένει τό κάρο τόν σκουπιδο-
... τό κατρώο νά στήνι τή γυνά! Βίβα!
'Ο Θανάσης έκύταξε τώρα τόν Τζήμη κά-
πως περιέργα. Τό βλέμμα του δέν έφανόταν
έτοιμα ούτε πίκρα, μά κάτι πού έπλη-
σίαζε την συμπόια, ίσως τόν θαυμασμό.
—'Ακουσε, Τζήμη, έπτε σοβαρά, σέ λίγο.
Νά μέ συμπιάδς πού σέ πέρασα γιά τρελλό
στην άρχή, μά τώρα βλέπω, πώς είσαι πώ
ντυπω- απ' τόν καθένα, πώς ή δυστυχία
σέ βάρεσε αλκήττα...
—Είδες λοιπόν; έφώναξε ό Τζήμης μέ μιά
περίεργη λάμψη στό μάτι. Μέ πέρασες γιά
τρελλό; Με; Μπαρό, Τζήμη! Μπαρό μου! Σέ
γύλασε και σένα! 'Εγώ δέν είμαι τρελλός!
Είμαι ό πώ έξυπνος άνθρωπος τού κόσμου. Μά
μέ μέ πιστεύει κανείς και άπελπίζομαι! 'Εσύ
έμεις πού μέ κατάλαβες, άκου: Αιτός της
μέρες θά βάλω μπρός μιά σπουδαία έφευρέση!
Και θά κάνω πολλά λεφτά. 'Εκατομμύρια!
Και θά κερλώ λούνα στον άκεανό νά στέλ-
νω τά δολάρια στό χωριό μου! Κι' ύστερα
θά κινώσασα ένα βατόρι και θά πάρω από δώ
χρυσά στεφάνια γιά τή Βασίλει! Και θά φο-
ρήσω δυό δατόρια πέτρες γιά νά χτίσω ψη-
λά τό καπιναριό στό χωριό, γιά τό κάνω σο-
στό πούρο! Και θ' ανέβω άπάνω 'κει, κι' οι χω-
ριανοί μου από κάτω θά μέ προσκυνάνε!...
Και ό πέρος θά ψηλόνι, θά ψηλόνι και θά
βλέπω όλο τόν κόσμο από εκεί... Καί θάρω
και μεγάλη κίνουλα και θά χτίσω σ' όλο τόν
κόσο ούζο νά πίνη! Ούζο-διπλό! Θά ποτί-
σω βατόρι τόν κόσμο, νά μεθύσι, νά καί, νά
φύνη πίνοντας, νά χτυπάται και νά σπαρά-
ζι απ' τή χαρά και τόν πόνο! Και θά φωνά-
ζω: Πιέ, πιέ, κόμμε! Πιέ! Μέθυσε, νά ξεχά-

'Ο Τζήμης τόν έχάρδενε μέ μιά ματιά, σάν
νά τόν ευχαριστούσε, εκούνησε θλιβερά τό
κεφάλι του και άπάντησε:
—Δέν έχουμε καιρό, Θανάση. Νά τό κά-
ρο τών σκουπιδιών! Τό βλέπω... στήριζε τή
γωνία!
ΟΡΦΕΥΣ Β. ΚΑΡΑΒΙΑΣ
ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΤΙΧΟΙ
'Ο γλάρος
'Ο κερωνός μέ τή φουτά στό σκοτεινό τό
δολό
γράφει μιά προστάτη:
Νά πιάζουμε τά κίματα στό 'χορματισμένο
μάλο,
μέ λισσασιμένη όργη.
Δέν άμνηνίζει τίποτε στό στοιχειωμένο άγέρα
και στό θολό νερό.
Μόνό ένας γλάρος πού πετά πρός τή φαλιά
του πέρα
λάμεινέ τ' άσπρα φτερά.
Δειλή ψυχή, πού κάποτε κι' έσένα έφτα-
νούσε
μέσα στην τρικυμία,
τό κυταρίτσι πούγερνε στό χώνια και δογ-
γούσε
γιά λίγη άπανεμιά.
Δέν είχες νοιώσει ακόμα έσύ πόσο κι' ό θ-
γυριος γλάρος
σου μοιάζει γι' αδερφός.
Λεινός στή μπόρα θνώνεται και δέν τόν νοιά-
ζει ό χάρος,
λεινός σάν τ' άγριο φώς...
ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΑΣ
('Απ' της «Σαίξ»)

Οι ιδιοκτητές δύο γειτονικών ξενοδοχείων
κάνουν άγριο συναγωνισμό τελευταία. Μιά
μέρα, ό ένας κρεμά έξω από τό ξενοδοχείο
τον μιά πελώρια ταμπέλα πού γράφει:
'Μέγα Ξενοδοχείον τή Δύο 'Ημισφαίρια'.
Τήν επομένη, ό άλλος κρεμά έξω από τό
δικό του ξενοδοχείο μιά μεγαλύτερη ταμ-
πέλα μέ την έξής έπιγραφή:
'Μέγα Ξενοδοχείον τή Τρία 'Ημισφαί-
ρια'.
—'Ο Σαμουήλ, πηγαίνει στόν γιατρό. Αιτός
άρου τόν εξετάζει προσεκτικά, βρίσκει πώς
έχει νά κάνει μέ ένα αλκοολικό. Και τού
λέει:
—Σαμουήλ, τί πίνεις κάθε πρωί;
—Κρασί, γιατρέ μου!
—Πόσα 'ποτήρια;
—Δύο μόνο.
—Και γιατί νά πίνης κρασί τόσο πρωί;
—Νά σάς εξηγήσω, γιατρέ μου. Μόλις ξυ-
πνώ τό πρωί είμαι θαρύνιος. Πίνω άμέσως
ένα ποτήρι κρασί και γίνωμαι άμέσως άλλος
άνθρωπος. Γιά μιά στιγμή βίλω πώς κι'
ό άλλος αιτός άνθρωπος διψά... Τού προσφέρω
λοιπόν κι' εκείνο ένα ποτήρι!

'Ο μικρός 'Ισαάβ δι-
ηγείται στους συμπαθ-
τάς του ότι ή μητέρα
του έγέννησε ένα κορι-
τσάκι. 'Ο δάσκαλος τόν
μαλώνει:
—Δέν ντρέπεσαι; Τά
καλά παιδιά λένε: 'Ο
μπαμπάς μου! άγόρας
μιά αδελφούλα.
Τότε ό 'Ισαάβ ά-
παντά:
—Μμ! φαίνεται πώς
δέν τόν έξερων καλόν
μπαμπά μου. Αιτός πο-
τέν δέν άγοράζει καί
σού είνε σέ θέση νά τό
κάνη μόνος του!
'Η Σάρα παρατηρεί,
την ώρα πού πάει νά τη-
γανί-η, πώς δέν έχει αχτέτο άλκοόλι. Τρώει
τότε άμέσως στην γειτονιά της, την κ. Μπλόχ.
κά της λέει:
—Κυρία Μπλόχ, μπορείς νά μου δανείσεις
έκατό δράχμα άλκοόλι; Μου χρειάζεται γιά νά
τηγανίσω. Αιτός θά σάς τό επιστρέψω.
'Η κ. Μπλόχ δικαιολογείται ότι δέν μπορεί.
—Δηλαδή δέν έχετε άλκοόλι;
—Πώς! Άλκοόλι έχω.
Τότε γιατί δέν μπορείτε νά μου δανείσετε
έκατό δράχμα;
—Γιατί αλλοιόστατα δέν έχω 'γυναίκα!...
'Ο Μπλόχ και ό Ρόζενφελδ έπιστρέφουν
νύχτα από τό θέατρο. Στή γωνία ενός δρόμου,
θιέτουν μέσα στό σκοτάδι δυό τύπους έπο-
πύτες.
—Βάλπο στό πόδι, λέει ό Μπλόχ σάν
μύθο του. Είμαστε μόνι, κι' απ'ότι είνε δυό...
'Ο γι' α τ ο ς.—'Ορίστε, κύριε, αυτό τό
θεωριώμετο άμα τό βάλετε έπ' άνωμηση λεπτά
κάτω από την γλώσσα της γυναικας σας, θά
καταλάβετε την κατάσταση της.
'Ο πελάτης.—Μήπως έχετε κανένα θεο-
μύμητο μεγαλύτερης διαμέτρως;
—Ελα, φίλε μου, μή στενωχωριέσαι: τό
Κράτος θά φροντίσι γιά τή ανάγκη της συ-
ζυγίου σου από διάστημα πού θά μένης στή φυ-
λακή...
—Νά, μά, ποιανής; Καταδικασμένη, ξέρεις,
έπ'... πολυγυνία!...

Τό μαρτύριο του Ταντάλου

Εγραψαμε λοιπόν στο προηγούμενο για έναν άρχοντοχωριάτη βουλευτή που ζήτησε τον λόγο μετά το τέλος μιας συνεδρίας της Βουλής. Ο πρόεδρος συγκατένευσε, και ο άλλος άρχισε να ζητάει συγγνώμη με ατέλειωτες περιγραφές.

—Εισέλθετε, παρακαλώ, εις την ουσίαν... επιμένει ο πρόεδρος. Κι' άμέσως ο άλλος σάν υπεράσπιτη δικαιολογία:

—Η ουσία είναι κύριοι συνάδελφοι, πως ότι αν δεν ήταν γεμάτο ως τη μέση, δε θα τόκανα λόγο και ως πη στο διάβολο! Δε θα σάς κρατούσα απ' τον ύπνο σας.

—Εις την ουσίαν!...

Πιο έπιμονη τώρα η φωνή του προέδρου, που ήταν κι' αυτός δοτικός, όπως όλοι οι άλλοι, άκούει κι' η καθένας:

—Τό λοιπόν, η ουσία είναι κύριοι συνάδελφοι πως έγρασα το κουτί μ' τα τσιγάρα μ'...

Τό τί έγινε, φυσικά, δεν λέγεται.

Κι' ούτε τον άριστον τον Χριστιανό να καταλήξει, όπως προφανέστατα ήθελε, παρακαλώντας εκείνον που βόηκε το κουτί να του το έσπασέρη.

Μα να τώρα σε τί άπάντω το θυμώμα αυτό.

—Να χαρής κύριε γιαντρέ... κι' ετι ποδή ή καρδούλα σου...

Μιά φωνή, γεμάτη, αγονία, που δεν ήξερα άκόμη από ποιά έρχόταν.

—Να χαρής!... Από λόγια, όμως ι διατέρομαι! Θέλω να στα πώ, στ' αλήθεια...

Μ' όλο που ή επιθυμία του να μου τά πη στ' αλήθεια, δεν μ' έγνουςίσε διόλου, όσπου μου δινόταν έτσι άπορημή να ξεμοναχιάσω έπαύτως τον πρώτο μου λεπρό, και να τον άκούσω, και να τον ρωτήσω έξοχα.

Γιατί, ως έδω, μόνον διαμαρτυρία κουβέντα είχαμε κάνει μ' όλους εκείνους τους άλλους. Όσπου αυτοί, κάθε άλλο παρά ήθελαν να λάβη χώραν αυτό το «τέτ α τέτ».

Και τότε, γιατί είχαμε πιά μπη σ' ένα θέμα που ο λεπρός δεν βαριόταν να το κουβεντιάσει, μακάρι και με τα μερόνυχτα.

Λέγαμε για τα γαστρικά, για το τί ασήμαντα της λέσας έχουν δοκιμαστή ίσως σήμερα. Θέμα που θα τήπαιξαν στα πέντε τους τα δάχτυλα, σάν να τανερ έσκαλόμενοι από παγετιστήμα και χλινάδες.

Σ' αυτό άπάντω έσα-ίσα, είχε μπη στη μέση ο άνεπαθήτος.

—Μόνο δυό λογάκια. Όμως... στ' αλήθεια!

—Έλα, πές' τα!

Τόν παρενόησε κάποιος.

—Όχι, στ' αλήθεια!

—Επέμεινε αυτός.

—Καλά, καλώς! Έμεινε φεύγουμε. Νά, όρίστε, δεν είμαστε πιά έδω...

Παραγγέλλει άποραβήθηκαν λίγο, κι' έτσι έσχωρίσε έκείνος που ήθελε να μου τά πη στ' αλήθεια.

—Λέγε γρήγορα, γιατί θα ξεαναγορεύσει... τον βίαν.

—Δε φάντε! επέμεινε αυτός.

—Όχι! φευγάτοι είμαστε...

—Επέμεινε κι' οι άλλοι. Άδικοι κόπος να τον ξεγελάσουν έτσι γοντορά. Γιατί αν είνε αλήθεια πως ή κοιμημένη κόγης του σκέπαλαν έτσι τους βολβούς των ματιών, ώστε να είνε κηφισμένος ή ταλαίπωρος στο σκοτάδι, ήταν έπίσης αλήθεια πως τα άπικα δονατα τ' άπικαδιστούναν τ' αλήθεια. Τό ένα απ' αυτά δεν ήπληνε. Σαμπανόνα, είνε πιά πρσι μόνον! Κι' άπαινε μόνο να σπώνεται με σοβού τοί, πα που σπώνε ούτως σάν τιν άντιφόντες. Ό σκότος, και τό ένα και τ' άλλο σπώνεται πόν-βαναν τη δουλειά των ματιών. Έβλεπε με τ' αλήθεια τον ά άνθρωπο... πόν-βαναν τη δουλειά των ματιών του το δικό μου αλή, και πόν-βαναν τόν άλλον δεν ήταν τόσο μακρόν δ, σο θη τόδε.

Ξέροντας όμως πως δεν μπορούσε πιά να κάνει διαφωτισμό, άποφάσισε να πη τό μυστικό του:

—Δεν έχω... θαυδάνα!

Κόμπασε. Όσο για τούς άλλους, συνέβηκε κάτι άνάλογο κι' έκείνο που είχε γίνει τότες.

ΠΕΤΡΟΣ ΠΙΚΡΟΣ
ΕΝΑ ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΠΟΝ ΤΩ ΖΗΣΑ

Σπινα

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΩΝ

στην Βουλή, όταν ζητούσε ο βουλευτής τα τσιγάρα του.

Χάχανα πού δεν λέγονται.

Κι' είδα για πρώτη μου φορά μούτρα λεπρά να χαχανίζουν. Λεπρά λεπρά να ξεροτοίζουν με τό στεγνό εκείνο... γελού! γελού! Γελού! γελού!...

Καλλίτερα... τί κόντευη να πώ!—λιγότερο φοβερό (θέλω να πώ καλλίτερα) να βλέπω, ν' άκούω να κλάινε οι λεπροί, παρά να χαχανίζουν, παρά να ξεκαρδίζονται.

Φυσικά ήταν προφάση το θαυδάνα, όπως δεν άργησα να καταλάβω. Όχι γιατί, δεν είχαν ανάγκη από θαυδάνα, για να σκουπίση της πληγές του, μα γιατί τό μόνο φάρμακο που

Τύποι λεπρών της Κρήτης.

παρέχεται σήμερα στους λεπρούς είχε τό θαυδάνα. Αυτό και τίποτ' άλλο. Έως λιγότερο απ' ό,τι πρέπει. Μά τέλος πάντων, αυτό και μόνο! Άλλο γιατί δεν υπάχει.

—Καθ' όμοιο ύπαρχει!... Υπάχει, κι' ως τους να γελούν αυτοί!...

Προσπαθούσε να συνέλθω ο άμοιρος απ' την καούρα που πάθαινε. Μιά και άπότυχε τό στρατήγημά του, γιατί κολάρα έπαιξε και κατά τότο διέφερε από τον βουλευτή που είχε χάσει τό πακέτο με τα τσιγάρα του—μα και δεν ήπλησε άλλος τρόπος να μου τό πη πιά ιδιαίτερα, άποφάσισε τώρα να φανερώση τό μυστικό. Νά πη επί τέλος έκείνο που με τόση αγονία περιμένοντε ν' άκούσουν οι άδύνατοι.

—Υπάχει σου λέγω γ'ότι... Κι' έξω απ' τό θαυδάνα μ' άλλο γαστρικό. Κι' ως τους να γελούν αυτοί, μα και δεν ξερονταν ποτέ... Έαρκικά, τα χάχανα είχαν κοπάσει. Τοιμού δια κανείς. Τόσο μάλιστα, που άκούγες πιά καθαρά τον βραχνά που άντικαθιστά την άγαντοή του λεπρού.

Τά μάτια έκείνων που έχουν άκόμη μάτια, άστράφταν:

—Πούξ; Ξέρει;...

Μονομιμνήσε κάποιος σε κάποιον άλλο:

—Πούξ; Ξέρει;... Έως να τό ξέρη αυτός, και να μιν ήθελε να μάς τό πη ως τώρα, να γλυτώσουμε κι' έμεις.

Ή περιέργεια, ή αγονία, ή άνυπομονηρία και μα κάποιον σελ άπορροδοίστες έλπίδας:

—...Πέστο, λοιπόν, Χρηστέομαι!

—Απ' την Αθήνα έρχεσαι, ή εγγενεία σου...

—Άρχισε έτσι την έμυστήρευση ο κάτοπος του μυστικού.

—Απ' την Αθήνα, μάλιστα!

—Εκεί κοντά, λένε δηλαδή, είνε ο Πι-ραϊάς...

—Δεν πήες ποτέ σου ως εκεί;

—Πώς!... Νά μη σου πώ πολλές, δεκάδες κατέντε φορές μπήκα στο θαλάσσι για να πάω. Μά μόλις σαλπάρει, με παίρνουνε κάποι: ελαδίστην άκουσε μά, απ' άκρη σ' άκρη σή καράβι. Και σάν να ήτανε φρε μου... παρτί-κλα! Πότε στο Ρέθυμνο, τότε στα Χανιά με θγάσανε άρον-άρον. Νά γιατί δεν μπορώ ποτέ μου να πάω παρά πέρα. Γιατί αν έσθαι και πήγαινα καμιά φορά ως τον Πειραιά, έβρινα σου και δε θα ήμουν για σήμερα στη Σπινάλονα...

—Στη Σπινάλονα μπορεί να μιν ήσαν, όμως θα είχες πάντα την λέσρα σου, είδα γήμεν μου, όπου κι' αν θροισόσουν.

—Μπιά, μπιά!...

Τών αδινάτων αδινάτο. Κατά τα λέγόμενα του δηλαδή. Όλο, τό πών, ήτανε να πώ μα ως εκεί. Απ' αυτό κι' έπειτα, την είχε σίγουρη τη γαστρίδα.

—Γιά πές λοιπόν:

—Νά σου πώ, και δεν περάει... ως τ' άκούσινε κι' αυτοί. Άς γυάνον και τούτοι. Ψυχικό θα κάνω μη φορά... Θα τόβρω σην άλλον κόσμο, τό καλό που κάνω σήμερα.

—Μα λέγε ντέ!

—Νά σου πώ λοιπόν... Μπας κι' έχω ε' κονστά, καμιά φορά, αυτά τα... Ταμπόρια, ήτοι τα λένε: Ταμπόρια. Έτσι κι' ή τήσης να τή βοή. Μπας κι' έχω άκονιστά...

—Μα δέβαινα! Έβλε γινωστά τα Ταμπόρια...

—Α, έτσι...

Κι' έμεινε μ' άνοιχτό στόμα, συλλογισμένος αν έπρεπε να προχωρήσει. Όσπου στή τελεία τ' άποφάσισε:

—Τότες τό λοιπόν, άποφ έξέρει τα Ταμπόρια, θη Ξέρεις, δεν μπορεί... και την κυρά Άποστόλωνα...

—Κυρά Άποστόλωνα;... Κυρά Άποστόλωνα;...

—Ναί, την κυρά Άποστόλωνα με τ' όνομα, έξω κι' αν δεν έχω πεί ποτέ σου στη Ταμπόρια...

—Άρχισε να θυμίζη όπερέττα ή τραγωδία. Όπου καταλάβα πως δεν είχε ένδιαφέρον όλη αυτή ή άνοστα ιστορία με τα Ταμπόρια και την κυρά Άποστόλωνα. Κι' ήμουν έτοιμος να φύγω. Όταν έαρκάνα, πατώντας στής άκρας των Ξυπόλων ποδιών του και να μιν άκουστή, κάποιος είχε άποσπασή απ' τη σιωπή τη παύσα και με σίμωσε τόσο κοντά που τόβραξα. Ήθελε σώνει και καλά να μου τό πη κι' αυτός στ' αλήθεια τό μυστικό του. Κι' όπως ποτέ—ουι δεν είδα να παρακαλή άνθρωπο— με τόση λαχτάρα κι' άλλη τόση άδηνονία, μου σφύριξε κρυφά:

—Νά χαρής! Νά χαρής!... Μη φεύγεις! Στάσου ν' άκούσουμε τί θα σου πη...

Την ίδια λαχτάρα, είδα μέσα στη παρακλήτικα βλέμματα των άλλων που έκλεισαν σιωπηλά.

—Έμεινα.

—Θά πής τέλος πάντων;

—Μά... άπαξ μου λές, δεν ξέρεις τη γυναίκα;

—Ε, καλώς, ρωτώ, μαθαίνω, τη βρίσκω, αν είνε άνάγκη.

Τό πληγισμένο πρόσωπο φωτίστηκε. Τό περιέτριψε ή έλπίδα άνακατεμένη με τό έμπενο.

—...Κι' ο Θεός πιά, ό,τι ποδή ή γρηή σου! Είχθηκε πρόστα, πόν δόση την παραγγελά.

Τί έπρεπε να κάνω; Νά πάω να την βρω, και να της πώ:

...να κάνη ό,τι κάνη, και να σου τό δώση!

λόγια

ΣΩΝΤΑΝΩΝ ΠΤΩΜΑΤΩΝ

—Πού;

—Τό ρεμέντο ντέ!...

—Τί ρεμέντο;

—Τί σε νοιάζει! Ξέρει έκείνη. Φτάνει μαύρα να πιά και να τη βοή...

—Κάποιος ξανά. Θυμίζηκε πως δεν φτάει πιά. Έπρεπε και κάτι άλλο.

—Βέβαια, δε θα σου τό δώση έτσι!

—Γιατί;

—Ε, τί γιατί! Έδώ, που λέει ο λόγος, οι γαστροί και πληρώνονται μαζές. Όχι αλήθεια ή γυναίκα, φτωχιά γυναίκα μάλιστα.

Νά μη τά πολυλογώ άλλο, έπρεπε να πάω να την βρω, να συμφωνήσω μαζί της, να μάθω περτά κι' ή ζητά, και να του τό γράψω άμέσως.

—Κι' έμεινα σου! Όσα κάνει θά σου τά πείσω έγώ. Ένοια σου, φτάνει να θέλη να τό δώση. Κι' όσα κάνει, έδώ είμαστε. Έ, δε σ' όλοι... Νά παρέρηκες κι' όλοι! Μην πιάς παλάδα δέβαινα... «Πάρε χασάτη λευτά και δέ μου χάσας...» Όχι κι' έτσι! Γιατί... είνε κι' άόρατο τό μπάι τ' άνθρώπου, καλότερο. Μά όσο κι' αν είνε... Ένοια σου. Σού τό πείσω και μου τό στέλνεις...

Μάλιστα με τόση δεσποσύνη, που παρά λίγα να μούλεγε κι' όλος καλόν άντάμωση στην Αθήνα έπρεπε.

Περμένα πιά ν' άκούσω νέα χάχανα, καινούργια ξεκαρδίσματα. Άκόμη κι' αν τον έπαιναν στή καταρακάς οι άλλοι, δεν θα μου φάνοταν τόσο παρέρηκε. Όσπου τί-ποτα απ' όλα αυτά. Σιωπηλοί, συλλογισμένοι, ή άνθρωποι που στεκότανε άπομάκρως, κινούν τώρα δεξιά-αριστερά, με βλέμμα δίχως έκφραση. Μετακοί άρχισαν ν' άπομακρύνονται προς την παραλία. Κι' άλλοι πάλι, με πλη-θύναν:

—Πώς σάς φάνηκε; ρώτησα.

—Ε, πως να μιάς φανή; μου είπαν θαρραλώς. Κόποις άλλος πάλι:

—Κόποις είνε! Κάν' του αυτό που σε παραγγέλλει. Άν λήγης απ' έκείν' τή μέση, για σ' ός της την αυτή την χριστιανή! Για ρώτα, πόσα θέλει, να δώση τό ρεμέντο; Καί... πόν κι' ένα κόπο να μιάς τό γράψης.

—Μά σαβαρά!... Πιστεύεις πως μαύρη κομ-μωρίστρα...

—Εγώ, καλότερη, δεν πιστεύω τί-ποτα. Ότε και κανείς να πιά πιστεύει. Μά τ' όλοι πιστούν... Τί ξέρεις τί γίνεται καμιά φορά;

—Απ' εκεί που δεν τό έλπίει κανείς...

—Γι' αυτό, μαζές σε παρακαλάω όλοι πιά... Ρα κάνε αυτόν τό κόπο... Για, να γρηή ό,τι ποδή ή καρδιά σου...

Την ίδια έκπεπτική παράκληση είδα στή πλάκα και μερικών άλλων.

Φοβερό αλήθεια, να μιν τα καταφέρω ή άνθρώπος ν' άπελπισή όλος διόλου, και να την πρηνάη όλοένα, άδιάκοπα. ο Ισκιος ο άπαιστος της έλπίδας, που δεν λέει να σβήση!

—Ελπίζουν, όλο έλπίζουν...

Και είνε τόσο πόν τραγικό, τό μαρτύριο αυτό, γαρότερο κι' απ' έκείνο του Ταντάλου, που τό περισσότερο, παρακολούθω οι άρρωστοι της άσπρας, ως τόρα, κι' άπεγνω-μύστες έφηνες της Έπιστήμης. Όπως τ' ά-ποφάσισαν και πιά, άκούς ανθρώπους ά-παιστούς να σου λένε μα τη:

—Σωμολογή! (Chaumoloogia) τό λάδι του Ύδνοκώ-που.

Γιατί, λίγο-πολύ, όλοι τους έχουν κάνει έν-δυστάσεις: ένώσεις, χρόνια όλόκληρα, δίχως να πιά άποτέλεσμα.

Σπί λέν άκόμη για την ευβολισθεοσεία του Κασιελάν, με κόννη από λεπρόματα, που κι' αυτήν την δοκιμάσαν.

Μέρος ένώσεις άντιμοίον δεν ύπόφεραν; Κι' αϊτές, κι' άλλες, όπως τό άντιανωμα-τικό έμβόλιο, όπως τόν Ιοδιόχο μολύβδο, που

στά τελευταία χρόνια είχε δώσει μιά κά-ποιον έλπίδα, άγώφελη κι' αυτή, πως κι' ή άλλες.

—Τώρα τί γίνεται; με ρώτησαν πολλοί με άγωνία.

—Υπόχων άραγες; Ή μπας και κορυ-σίζαν κι' αυτοί!...

Τους άναφέρω της έπιμονες, της άκούρα-στες έρευνες που έξακολούθουν, να γίνονται λίγο-πολύ παντού, κι' άκόμη περισσότερο στο έδω Έλληνικό Τ...α του Ίνστιτούτου Πα-στέρ.

—Κι' ο Καμινόπετρος; Ψάχνει άκόμη να βρη; Έλπίζει πάλι...

Μιλούν για τον γνωστό τόν Γιάννη Καμινόπετρο, τόν ύποδιευθυντή του Ίνστι-τούτου. Κι' έπειδή συμβαίνει, να παρακολου-θώ από χρόνια τόρα, της άφάνταστες προ-σπάθειας του χαλκέντερου αυτού έπιστήμονα, που ή άπογοήτευση δεν μπόρεσε άκόμη να ε-σχωρήση πέρα από τον χαλκέντινο θόρακα έ-κείνου που άπέφρασε τα νεύατα και τη ζωή στην άδιάκοπη έρευνα, κι' έπειδή έλα-χε κι' έξω όλος της πικρίας και τα φαρμά-κια που ποτίζε ένας άπιστος άγώνας, όχι μόνον στο έπιστημονικό πλαίσιο μα και στο κοι-νικό, νομίζω να τους δίνω κάποιαν έλπίδα με λώντας τους για της άδιάκοπες έρευνες που γίνονται σιωπηλά κι' άβήρωτα, μέσα στο έ-πιστημονικό έργαστή-ριο.

—Τόν ξερονουμε!... Έίχε έργασ-τή, άλλωστε, επί τό-που στην Σπινάλονα, άνηράφοντας τόν τρομε-ρό κίνδυνο.

Ένά-δυό θέλουν να κουβεντιάσουν πάν-οι στής έσοφρενικής έκεί-νης δίσε που είχαν γί-νει έδω και δύο χρόνια τόρα, κι' όποι, άντίς για κάθε εύχρηστικό, βρωσάτανε ο άνούρα-στος αυτός έρευνητής σού... έδούλο του κα-τηρομένου, με την τρομακτική, αλήθεια, σφοδράντα ότι δίδεν γέμισ απός την Α-θήνα με... λεπρούς. Πόσο άπορρητική ήταν ή αλήθεια, και πόσο άνταρτωμένα στήμνη ή σνοκομάντα!...

Γιατί, με δυό λόγια, να τί είχε συμβή:

Πραταρτούσε τότες ο ύποφανόμενος στα διάφορα κέντρα της κοσμοτίουσα: καρενεία, ξεκαρδιστική, γαλακτοποιεία, κοινεία, κ.τ.λ., και μαζή μ' έναν φαιοερότερο παφ-ο... φωτογραφίες λεπρών που γυνούντανε άδύνατοι. Όταν πρωτοδημοσιεύθηκε τό σάν-δαλο, ή άνομία τότες ύπηρεσία του άπονο-γείου άναστατάθηκε. Κι' έβάλε τον τότε ύ-πουργό της Ύγινης να κάνη έπίσημες δη-λώσεις, ότι τάχα στην Αθήνα, δεν ύπόχωνε λεπροί, κι' ότι δήθεν δεν κινδυνεύει ο κό-σμος. Ή άπάντηση που δόθηκε από μερους πείσε σάν καταισθήνη: δημοσιεύθηκε της φωτογραφίες. Δεν χορούσε πιά άναβόλα-πιά λέγαμε έμειν την αλήθεια, κι' ή ύπερ-σία ψήματα. Και τότες για να σκεπασθή ή μοιαιές, κι' ή έγγυλιστική άδιαφορία, ά-πασίστηκε να βρεθή ό... ένοχος. Ήταν ο Γιάννης ο Καμινόπετρος. Και ξερότε γιατί:

Γιατί πρώτο και κύριο, και για τούς λό-γους που έξηγοίμε στο κατάλληλο κεφάλαιο, ο έπιστήμων αυτός είχε διαπιστωρήσει έπαι-δεύς για τα γάδια της Σπινάλονας. Κατή-γευε τό αίσχος τό άνθρωπο να πετούν ά-κει λεπρούς και να τούς εγκαταλείπουν στην τήνη τους, δίχως καμιά πρόνοια, ούτε και τιν στοιχειωδέστερο. Τό γεγονός αυτό είχε γενικότερες συνέπειες άρρύ φυσικά οι λε-

πρόι δεν ήταν δυνατόν να πεθάνουν της πεί-νας στην Σπινάλονα. Ή δεν πήγαιναν, ή πάλι, όταν τούς πήγαιναν με τό σταμό κι' ά-ποσποδένους σάν κακοήγους, έβρισκαν τόσο νή ξεφύγουν και να ξεαναγορεύουν φυ-σικά μέσα στη πόλεις, όποτε ήταν πιά από έπιβήδονοι, γιατί προσπαθούσαν να περά-σουν άπαράτητοι. Δεν χορούσε πιά συήτη-ση. Ή έπρεπε να γίνη ένα λεπροκομείο της προκοπής, για να μένουν εκεί θεληματικά οι λεπροί ή τό κακό διάπαρνε—όπως και πήρε πραγματικά— τρομακτικές διαστάσεις. Άλη-φώντας και την θέση του, και την ήσυχία του, ο Καμινόπετρος τότε άπέλησε, όρθά-κορτά, ότι θα φέρη τό ζήτημα στή διεθνή συνέδρια των λεπρολόγων. Κι' αυτή ήταν ή ατία να πέρη στην δυσμένεια των άνομιών που έ-ψαχναν πως και πως να ξεφορτωθούν τόν όληρην αυτόν που τάραιε την ήσυχία του οα-χατισό και της γουαεκομική ρουτίνας. Ό-ταν πάλι, «...οσιέθηκα» ή δικές μας φωτογρα-φίες των λεπρών, τότε μπήκε σε ένεργεια ένα άλλο χυδαίοτο κόπο. Άντι, να ξεπολάσουν συνεργεία για να μ...έων τούς άδύνατους λεπρούς, άνέθεσε ή τότε ύπηρεσία του Ίσπου-γείου... στην Αστυνομία να πιάση τούς πέντε-ξη λεπρούς που συντηρούσαν να είνε αυτοί, κάτω απ' τήν άγρυπνη έπίβλεψη του Ίνστιτούτου που τούς είχε αναλάβει.

Άλλά πως θα παρουσίαζαν εύκολες έπιτυχίες, για να καλήνουν τόν θόουδο; Πώς άλλωστε, παρ' στέλνοντας άπαιτήσιμες για να πιάσουν τούς λεπρούς του Ίνστιτούτου, μ' όλο που τό ίδιο ίδρυμα τούς είχε δηλώσει και ύπεύθυνα είχε πάρει ειδικήν άδεια; Φυσικά ο Καμινόπε-τρος, άνήρθηκε να παραδώση τούς λεπρούς

Τους τυραννάει όλοένα ο φόβος ο άπαιστος της έλπίδας που δεν λέει να σβήση.

του. Και γιατί θα ήταν άναγκασιμώς να δια-κόπη της έρευνες, τα πειράματα και της δοκι-μής, κι' έτσι έπειτα από τό ετρόπαιον αύ-τό, θα ξεανόχε πάλι τό οράτι, άπρό ή ύπε-τίθετο ότι ή άνομία ύπηρεσία έκαμε τό... κα-θόμις της.

Όσοι, κάτω από ένα τέτοιο χογροειδέστατο κροσπό, θα έξακολούθουν ή πληγή να εδου-λεύη κι' ή λέσρα να ξαυώνεται άνεόληπτα στην Αθήνα.

Γι' αυτό δεν άφισε ο διεθυντής του Ίνστι-τούτου να πιάσση τούς λεπρούς του.

Και για να μιν γινώσκον μ' άδεια χρέα, οι χοροειδείς, τόν έπασσαν τόν ίδιο! Κι' ή Ύ-πηρεσία τόν παραπέμπε με δικήν ως ένοχο έ-ξοσίου κινδύνου.

Για την ιστορία άκόμει, ως προσέθεσα ά-κρη ότι ή άδύναση που εκατηρομένους έπαιε από τα δακ' έλθαν στο φως, ήταν πα-νηρική.

Κι' όσα αυτά, τα παρακολούθουν τότες οι λεπροί της Σπινάλονας, μα και ήταν οι άμέ-σως ένδιαφερόμενοι αυτοί. Νά, γιατί άνοιγαν έ-να συήτηση, που προσπαθούσα να την άπο-πύσω, γιατί δεν ήθελα να μάθουν ποιά είμαι, έφ' όσον ήμουν κι' έγώ απ' τούς κατωτέρους μάστερας της ύπηρεσίας.

Νά μου τό θυμώθηκε, μου έμπιστεύεται ένας τους:

—Κι' αν ίσως και πεθάνουμε έμεις, για μου τό θυμώθηκε θα βρεθή μα μέσα γαστρίδα.

Άλλά λιγότερο άλτρουιστής, σφάγνει της πλάτης:

(Ή συνέχεια στο προσεχές)

Μάξιμος Γκόρκι

«Η άρχή του λογοτεχνικού μου σταδίου ήταν γεμάτη πίκρες κι' απογοητεύσεις, παρόμοια όπως κι' η άρχή της ζωής μου». Έτσι τελειώνει ο Γκόρκι μια συνομιλία του με ξένους δημοσιογράφους, που πήγαν να τον δουν τελευταία, εξ' αφορμής της κινήσεως που έγινε για την φετεινή απονομή του βραβείου Νόμπελ. Κι' αλήθεια, λίγοι συγγραφείς στην παγκόσμια ιστορία γνωρίστηκαν τόσο πολύ με την δυστυχία, όσον ο μαξιμς Γκόρκι. Η ζωή του είναι σωστό μυστήριο. Γεμάτη στερώσεις και πόνο. Το πραγματικό του όνομα είναι 'Αλέξης Μαξιμόβιτς Παϊσκόφ. Γεννήθηκε το 1868 στο Νίζνι Νόβγκορόντ, γιος ενός απλού κι' ασήμνου στρατιώτη. Σχολείο δεν πήγε ποτέ. Τα πρώτα γράμματα τράμασε στο σπίτι του παππού του. Σε νεαρότατη ηλικία έμεινε ορφανός κι' απροστάτευτος. Το πρώτο του επάγγελμα ήταν παραγωγός σαπυγάρη. Μα μια μέρα έκοψε τα χέρια του κι' ο κεντικός του τον έδιωξε. Η καρδιά του λαχάρωσε για τον ελεύθερο κόσμο. Ο νους του ήταν γεμάτος ανησυχίες. «Αν ήταν μεγαλύτερος θα πλανιόταν από χωριό σε χωριό κι' από πολιτεία σε πολιτεία. Υπήρχε τότε στην Ρωσία μια ολόκληρη τάξη απερίπλεωτων 'ζητιάνων', που εξαστούσε τη ζωή της από την ψυχρότητα των θεοφοβούμενων μουσικών. Μα ο 'Αλέξης Μαξιμόβιτς ήταν μόλις οχτώ χρονών. Πήγε τότε βοηθός σ' ένα σχεδιαστήριο αμιογραφιών. Επί δύο χρόνια γύριζε στα κέντρα και πουλούσε εικόνες. Μα και πάλι ένοιωσε την λαχτάρα της αποδημίας να σφίγγει την μικρή του καρδιά. Τέλος εγκατέλειψε το σχεδιαστήριο και πήγε... παραμάνας σ' ένα πλοίο του Βόλγα. Ο Γκόρκι ήταν τότε μόλις δέκα χρονών...»

Η νέα αυτή υπηρεσία του στάθηκε ένας αποφασιστικός σταθμός στην ζωή του. Ο μάγειρος του πλοίου Μιχαήλ 'Αντωνόβιτς Σμουρόφ, βλέποντας πόσο αιτίαστος ήταν το επάγγελμα του μικρού παραμάνας με της ρωσικές αδέτες και την εξουσία του, θέλησε να εμπνεύσει στον 'Αλέξη Μαξιμόβιτς την αγάπη στα βιβλία, που ως τότε τα συγκαίνιαν σαν της αιματίας του. Να τι λέει σχετικά ο ίδιος ο Γκόρκι: «Ο μάγειρος, παλιός υπαξιωματικός, όνοματι Μιχαήλ 'Αντωνόβιτς Σμουρόφ, ήταν άνθρωπος που είχε μια φρενιλή ρωμή εξαιρετική. Έως τότε συγκαίνιουν τα βιβλία και κάθε έντοπα. Μα ο Σμουρόφ τα κατάφερε, πότε με το γλυκό και πότε με το ξύλο, να μου έμβάλει την αγάπη στα βιβλία. Το πρώτο βιβλίο που μ' άρεσε πολύ είχε τον τίτλο «Το παραμύθι ενός στρατιώτη», που έσωσε τον Μεγάλο Πέτρο». Ο Σμουρόφ είχε ένα σεντούκι γεμάτο από μικρούς καλοδεμένους τόμους, που αποτελούσαν την πιο παράξενη και αιτίασστη βιβλιοθήκη του κόσμου. Από τότε άρχισα να διαβάω κάθε βιβλίο που μου έπεσε στο χέρι. Και σε ηλικία 10 χρονών άρχισα να σημειώω τις εντυπώσεις μου σ' ένα ημερολόγιο...»

Ο νεαρός 'Αλέξης, για να μπορέσει να ικανοποιήσει καλύτερα την νέα του δίψα για την μάθηση, εγκατέλειψε την κουζίνα και ξαναγύρισε στον αμιογράφο. Όσοσο δεν γύρισε μονάχα το πνεύμα του τροστή. Και το στομάχι του επίσης είχε κάποια δικαιώματα. Δεν θα μπορούσε τάχα να δουλεύει και να σπουδάζει συγχρόνως; Δεκαπέντε χρονών έπληξε στο Καζάν και μπήκε γκρσόνι σ' ένα λυκαοπλαστήριο. Μ' αντί να σπουδάσει σημαντικά, άρχισε στο Καζάν να σπουδάζει τη ζωή και τους ανθρώπους. Έκει γνωρίστηκε μ' ένα σωρό εξορίστους και έγκλημα-

τίες. Ο μικρός 'Αλέξης είδε από πολύ κοντά τον ανθρώπινο πόνο και την κοινωνική εξαθλίωση. Το 1888, σε ηλικία είκοσι χρονών, η καρδιά του ήταν γεμάτη από την άδυσπες εκείνη πίκρα, που παρουσιάζει στα μάτια μας τον θάνατο σαν μια μοναδική λύτρωση. Και φύτεψε μια σφαίρα στο στήθος του. Μα ο θάνατος δεν τον πήρε από τον μάταιο κόσμο. Τον άφισε να συνεχίσει τον απελπισμένο αγώνα του. Το 1890 υπήρξε στην Τσκούτσα ως φύλακας πειθαροδομικής γκαμής. Όταν αποπειράθηκε ν' αυτοκτονήσει, έκανε ένα τραύμα στον πνεύμονά του κι' απαλλάχτηκε γι' αυτό από τον στρατό. Τέλος η τύχη άρχισε να του χαμογέλα. Εμπήκε γκαρφάς σ' ένα δικηγορικό γραφείο. Ο νέος προϊστάμενός του τον συμπάθησε και τον βοήθησε να συμπλη-

Μάξιμος Γκόρκι.

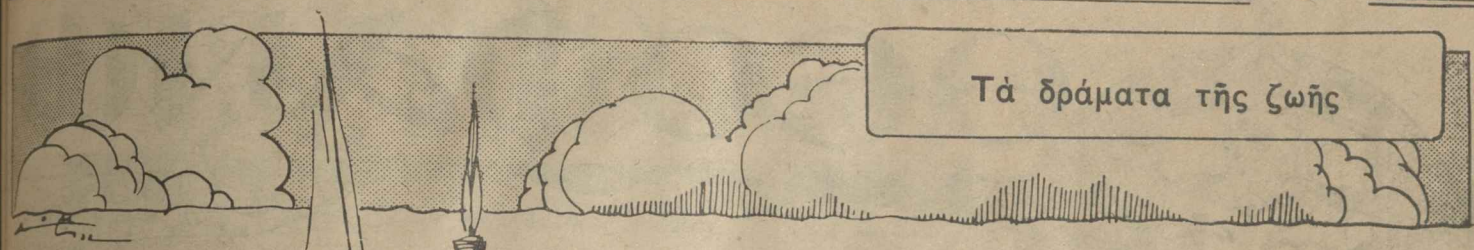
ρώση την αυτομόρφωσή του. Ο Γκόρκι άρχισε τώρα να γράφει. Γράφοντας ολοένα την περνούσε τον Ντόν, την Ουκρανία, την Βεσσαραβία, την Κριμαία. Ο Γκόρκι πλουτίζει διαρκώς της εντυπώσεις του. Τα πρώτα διηγήματά του δημοσιεύθηκαν στα επαρχιακά περιοδικά «Καύκασος» της Τσφλίδας και «Βορτσί Βισένικ» του Καζάν. Η κοινή τα υποδέχτηκε μ' ευγένεια. Ο νεαρός συγγραφέας, που παρουσιαζόταν με το συμβολικό ψευδώνυμο Μάξιμος Γκόρκι (Γκόρκι σημαίνει πικρός), είχε μια καταπληκτική παρατηρητικότητα. Παρουσίαζε τη ζωή με μιαν ωμότητα, που δεν θυμίζει κανένα προηγούμενο συγγραφέα. Οι τύποι του ήταν όλοι παρμένοι από τα κάτω στρώματα της ζωής, ναυαγία κοινωνικά, συντοίματα ήθικα, χωρίς καμιάν ελπίδα λυτρώσεως.

Η γνωριμία του Γκόρκι με τον μεγάλο Ουκρανό συγγραφέα Κορολέγκο στάθηκε, μπορεί κανείς να πει, ο δεύτερος σημαντικός σταθμός της ζωής του. Ο Κορολέγκο ανηγνώρισε πρώτος το εξαιρετικό ταλέντο του και τον βοήθησε πολύ να επιβληθεί. Γι' στερ' από το «Μαχά Τσούντσα», το «Τσελ-χά» και το «Μιά πλάνη», ο Γκόρκι δημοσίευσε δυο τόμους διηγημάτων, τον «Θωμά Γκορντέφ» και τον «Μουζίκ». Το ρωσικό κοινό άρχισε να διαβάζει τον ποιητή του πόνο και της δυστυχίας. Το 1901, το καλλιτεχνικό θέατρο της Μόσχας ανέδειξε το δράμα του «Μικροαστόν», και ένα χρόνο αργότερα, το δεύτερο σκηνικό έργο του «Στο βυθό», που με τον τίτλο του «Νυχτερινό άστρο» γνώρισε τα φώτα της ράμπας

των μεγάλων ευρωπαϊκών θεάτρων. Έτσι, από και ο Γκόρκι τύπωσε τρεις νους τόμους διηγήματα κι' έγινε μέγας της εκδοτικής εταιρίας «Ζνάνιε». Το ταπεινό καθιστώσ όμως παρακολουθούσε άγριτα τα βήματά του. Τα έργα του είχαν μέσα τον σπέρμα της επανάστασης. Ήταν μια έντονη διαμαρτυρία για την ανθρώπινη δυστυχία και την κοινωνική ανισότητα. Η λογοκρισία έδωσε όσα μπορούσε. Μα η αντίστα έμενε. Όταν η Ρωσική 'Ακαδημία των 'Επιστημών τον εξέλεξε επίτιμο μέλος της, στο τμήμα της λογοτεχνίας, το κράτος επενέβη και άκυρώσε την εκλογή του. Ήταν υπόδικος για πολιτικό έγκλημα. Το 1905 μάλιστα φυλακίστηκε στο φρουρό λιτροπυλός. Μέσα εκεί έγινε φωνητικό. Οι πνεύμονές του δεν μπορούσαν ν' άντεξουν περισσότερο. Μετά το τραύμα του, η μούχλα της φυλακής. Χάρη στην επίσημη πολλών ισχυρών, ο Τσάρς τούδωσε τον Οκτώβριο του 1905 άμνηστία. Ο Γκόρκι έμως δεν μπορούσε να θυσία της ιδέας του, επειδή ο Τσάρς τον ευσπλαχνίστηκε. Ανέλαβε την εκδοχή ενός σοσιαλιστικού περιοδικού, κι' αυτό τον έκανε σε λίγο να εγκαταλείψει την Ρωσία. Έπληξε στο Λίβρι, κοντά στη Νεάπολη, κι' από και, ύφ φρόντιζε για την κλονισμένη υγεία του, έκανε ταυτοχρόνως έναν άλυτον αγώνα εναντίον του τσαρικού καθεστώτος. Όταν αλήθεια, συλλογίστηκε κανείς την άδικη πολιτική δράση του Γκόρκι, σαστίζει, γιατί δεν μπορεί να καταλάβει πότε έδωσε τον καιρό να γράφει τα έργα του, τόσα πεινιόσιμα μυηστορήματα, σαν το «Αντίον 'Ορλώφ», την «Μάδβα», τους «'Αλτι», την «Μητέρα», τον «Κονοβάλωφ» και τα άλλα. Στον μεγάλο ευρωπαϊκό πόλεμο ν' βρισκόμμε έθελοντή στην υπηρεσία του Ρωσικού 'Ερυθρού Σταυρού. Έξοριστος κι' έμ στην ξενιτιά, διάβαζε με λαχτάρα στη γερμανικό τύπο τ' άρθρα του Γκόρκι. Ήταν σαν βιβλικά περιστέρια, που κρατούν στα ράμφος τους ένα κλωνάρι ελπίας. Μα ο πείλεμος εξακολουθούσε. Κι' όσο μεγαλύτερος ήταν η καταστροφή του, τόσο στενότερο ο Γκόρκι την περνούσε την πώς ο κόσμος έπεσε ν' αλλάξει. Η ρωσική επανάσταση τον βρήκε στο πλευρό της. Όσοσο δ' συμφωνούσε σ' όλη τη γραμμή με αυτή που την διεύθυναν. Γι' αυτό εγκατέλειψε και πάλι την Ρωσία, για να ξαναγύρει το 1928, που γνώρισαν την εξηλεκτιστική του. Η κυβερνήση της Μόσχας μετωνόμισε πώς τιμήν του την πόλη Βοζνάνοβο σ' Γκόρκι. Στην πόλη αυτή ο Γκόρκι έζησε χρόνια σαν άπλος εργάτης.

Το βραβείο Νόμπελ δεν το πήρε ούτε φέτος. «Αν σ' όν ν' Ανονόντα δεν δόθηκε επειδή ήταν έθνικιστής, ίσως σ' όν Γκόρκι δεν άπνευσή γιατι είναι... διεθνιστής. Μα ένα βραβείο δεν έχει σημασία. Ο Γκόρκι, μ' όλο που ποτέσε περισσότερο την επιφάνεια της ζωής από το βάθος της, μ' όλο που είναι περισσότερο σχηματικός παρά πλαστικός, είναι πάντως ένας συγγραφέας μ' εξαιρετικό ταλέντο, και η συμβολή του στα ρωσικά γράμματα υπήρξε αναντικαταστήτη. Και πάνω απ' όλα είναι ένας άνθρωπος. Ένας άνθρωπος με καρδιά, που γνώρισε όση υπορούσε περισσότερη δυστυχία. Κάθε τιμή θα του άξιζε. Βέβαια. Έμμε σ' όσας όσ' όσας στο σημείο εκείνο, που κάθε τιμή που του προσφέρεται, τιμή δι' τον ίδιο, μα κείνους που του την άπονώνουν.

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ

Ζακ Κωνσταν

Η έκδίκησής μιας γυναίκας

Του Σηκουάνα μ' έναν πόθο κρυφό να τελειώ-ση μια για πάντα με την άθλια ζωή της. Τη στιγμή εκείνη είδε γάχεται ένας ψηλός κύριος, που το πρόσωπό του της φάνηκε συμπαθητικό. Η Μαριέττα τον σταμάτησε: «Κύριε, του είπα με μια φωνή συνεσταλμένη, απέ-καμα πάλι και απέφρασα να πέσω στο ποτάμι. Μα κάνει τόσο κρύο, και έπειτα φοβάμαι τόσο πολύ».

Ο άγνωστος την κύταζε με προσοχή και την οδηγούσε σ' ένα γειτονικό μπαρ. Κάνανε γνωριμία μερστά σ' ένα ξεστό πώντοι και ένα ποτήρι κρασί.

—Λέγομαι Πατρίκ Κεντάλ, είπεν ο άγνω-στος κύριος και γυροίσα ίσα-ίσα ένα πρόσωπο της έμπιστοσύνης μου, για να παίζω κοντά μου τον Σηκουάνα μ' έναν πόθο κρυφό να τελειώ-ση μια για πάντα με την άθλια ζωή της. Τη στιγμή εκείνη είδε γάχεται ένας ψηλός κύριος, που το πρόσωπό του της φάνηκε συμπαθητικό. Η Μαριέττα τον σταμάτησε: «Κύριε, του είπα με μια φωνή συνεσταλμένη, απέ-καμα πάλι και απέφρασα να πέσω στο ποτάμι. Μα κάνει τόσο κρύο, και έπειτα φοβάμαι τόσο πολύ».

Ο άγνωστος την κύταζε με προσοχή και την οδηγούσε σ' ένα γειτονικό μπαρ. Κάνανε γνωριμία μερστά σ' ένα ξεστό πώντοι και ένα ποτήρι κρασί. —Λέγομαι Πατρίκ Κεντάλ, είπεν ο άγνω-στος κύριος και γυροίσα ίσα-ίσα ένα πρόσωπο της έμπιστοσύνης μου, για να παίζω κοντά μου τον Σηκουάνα μ' έναν πόθο κρυφό να τελειώ-ση μια για πάντα με την άθλια ζωή της. Τη στιγμή εκείνη είδε γάχεται ένας ψηλός κύριος, που το πρόσωπό του της φάνηκε συμπαθητικό. Η Μαριέττα τον σταμάτησε: «Κύριε, του είπα με μια φωνή συνεσταλμένη, απέ-καμα πάλι και απέφρασα να πέσω στο ποτάμι. Μα κάνει τόσο κρύο, και έπειτα φοβάμαι τόσο πολύ».

Ο άγνωστος την κύταζε με προσοχή και την οδηγούσε σ' ένα γειτονικό μπαρ. Κάνανε γνωριμία μερστά σ' ένα ξεστό πώντοι και ένα ποτήρι κρασί. —Λέγομαι Πατρίκ Κεντάλ, είπεν ο άγνω-στος κύριος και γυροίσα ίσα-ίσα ένα πρόσωπο της έμπιστοσύνης μου, για να παίζω κοντά μου τον Σηκουάνα μ' έναν πόθο κρυφό να τελειώ-ση μια για πάντα με την άθλια ζωή της. Τη στιγμή εκείνη είδε γάχεται ένας ψηλός κύριος, που το πρόσωπό του της φάνηκε συμπαθητικό. Η Μαριέττα τον σταμάτησε: «Κύριε, του είπα με μια φωνή συνεσταλμένη, απέ-καμα πάλι και απέφρασα να πέσω στο ποτάμι. Μα κάνει τόσο κρύο, και έπειτα φοβάμαι τόσο πολύ».

Ο άγνωστος την κύταζε με προσοχή και την οδηγούσε σ' ένα γειτονικό μπαρ. Κάνανε γνωριμία μερστά σ' ένα ξεστό πώντοι και ένα ποτήρι κρασί. —Λέγομαι Πατρίκ Κεντάλ, είπεν ο άγνω-στος κύριος και γυροίσα ίσα-ίσα ένα πρόσωπο της έμπιστοσύνης μου, για να παίζω κοντά μου τον Σηκουάνα μ' έναν πόθο κρυφό να τελειώ-ση μια για πάντα με την άθλια ζωή της. Τη στιγμή εκείνη είδε γάχεται ένας ψηλός κύριος, που το πρόσωπό του της φάνηκε συμπαθητικό. Η Μαριέττα τον σταμάτησε: «Κύριε, του είπα με μια φωνή συνεσταλμένη, απέ-καμα πάλι και απέφρασα να πέσω στο ποτάμι. Μα κάνει τόσο κρύο, και έπειτα φοβάμαι τόσο πολύ».

Ο άγνωστος την κύταζε με προσοχή και την οδηγούσε σ' ένα γειτονικό μπαρ. Κάνανε γνωριμία μερστά σ' ένα ξεστό πώντοι και ένα ποτήρι κρασί. —Λέγομαι Πατρίκ Κεντάλ, είπεν ο άγνω-στος κύριος και γυροίσα ίσα-ίσα ένα πρόσωπο της έμπιστοσύνης μου, για να παίζω κοντά μου τον Σηκουάνα μ' έναν πόθο κρυφό να τελειώ-ση μια για πάντα με την άθλια ζωή της. Τη στιγμή εκείνη είδε γάχεται ένας ψηλός κύριος, που το πρόσωπό του της φάνηκε συμπαθητικό. Η Μαριέττα τον σταμάτησε: «Κύριε, του είπα με μια φωνή συνεσταλμένη, απέ-καμα πάλι και απέφρασα να πέσω στο ποτάμι. Μα κάνει τόσο κρύο, και έπειτα φοβάμαι τόσο πολύ».

με μόνη όλη την ημέρα. 'Αλλά το βράδυ συν-νόδεσε τον κ. Κεντάλ για το δείπνο. Διαλέ-γανε συνήθως ένα ρεστοράν της μόδας. Μέ-σα στον κόσμο ο Πατρίκ ήτανε πάρα πολύ πε-ριοποιητικός απέναντί της, λέτε κι' ήθελε να γίνεται αντίληπτο απ' όλους το φέρομό του. Όταν όμως μένανε μόνοι ήτανε ψυχρός σαν πάγο. Πέρας έτοι μια ολόκληρη εβδομάδα ώπου η Μαριέττα μπόρεσε να μάθει της ά-φοριες που έπέβαλαν στον προστάτη της να της φέρονται έτσι. Το 'γανε εκείνο το βρά-δυ στην ταβέρνα του Μαύρου 'Ελπου, και ο κ. Κεντάλ, του οποίου το βλέμμα έκανε στο μεταξύ τον γύρο της αίσθησης, της έδειξε διακριτικά μια παχειά ξανθεία κυρία που κα-θότανε μαζί με μια συντροφία.

—Αυτή εκεί είναι η γυναίκα μου, μουμύρισε ο Κεντάλ σ' αυτή της συντροφού του. Μη στρέψετε το κερά-λι, μα νάσαστε ευθυμ και να μου μι-λάτε στον ένικό...

Της εξήγησε τότε πως ζούσανε χω-ριστά από καιρό, και πως η κ. Κεντάλ ήρνετο με πείσμα το διαζύγιο, επειδή δεν χώνεψε την νεαρή γυναίκα που ή-τανε η πραγματική ματρεσά του και που θα γινότανε μετά το διαζύγιο γυ-ναίκα του.

—Μά, ούτως η Μαριέττα, γιατί δεν ζήτησατε να δώσετε μέσα στο περιβά-λλον σας το αλκοεικόναρόν, που θα μπο-ρούσε να τραβήξει όλη τη μίμη της γυ-ναίκας σας;

—Επειδή η ματρεσά μου θα υπέ-φερε πολύ από την ζήλεια της! 'Ενά-μα η γυναίκα μου μάθαινε πως έπρόκει-το για μια κοπέλα φτωχή που την μά-ζεψα από τον δρόμο, θα ήσυχασε όλογο.

Η φάρα πέτυχε αρκετά καλά. Η κ. Κεντάλ, που την εξόθησαν εκπαιδευ-σες οι φίλοι του συζύγου της, συνέλαβε επ' αυτοφώρου τους ενόχους στο μέγαρο της όσος Μαλέρις. Αυτό γίνηκε πάρα πολύ εύκολα, αφού όλα ήταν προαποσχεμα-σμένα γι' αυτή την λύση. Όταν εξε-δόθη το διαζύγιο, ο κ. Κεντάλ εταρσί-στηκε χαρούμενος την Μαριέττα και της ζήτησε την άδεια να την παρου-σιάσει στην αθηναίη του φίλενά του, με την όποιαν συλλογίζονταν να παντρε-θή αργότερα.

Τι φοική! Η φίλη του, ήταν η 'Α-λίνα Τροφί, η αδελφή εκείνου με τον ό-ποιον η Μαριέττα είχε ζήσει δέκα ολόκληρα χρόνια. Έτσι λοιπόν, αυτή η γυναίκα, που είχε απογυμνώσει την φτωχή Μαριέττα, που την είχε διώξει από το σπίτι της, θα παν-τρευότανε τον θαυμάλιου αυτόν άνθρωπο! Θα γινότανε πλούσια, τιμημένη, εταρσί, ενώ αυτή θ' αναγκαζότανε να ξαναπέσει στην φτω-χή φτωχία! Το βράδυ εκείνο η Μαριέττα, προ-σπάθισε να δάη μ' όποιες δες της χάρες της να νά κατακτήσει τον Πατρίκ. Έν' τοιούτος ούτα τα γάμια, ούτα τα προκλητικά ντεζαμα-γέ, ούτα τα δάκρυα καταρροφώναν να κινούν την ψυχρότητά του. Τότε η Μαριέττα έπληξε την απόφασή της. «Αν ο Κεντάλ πέθανε, η 'Αλίνα, που ήτανε μια ξένη άσκη γι' αυτόν, δεν θα μπορούσε να τον κληρονομήσει, αφού δεν είχε διαθήκη σ' όνομά της, και έτσι η 'Αλίνα, η μητρί στην πολυτέλεια, θ' έμεινε σχεδόν, τόσο φτωχή όσο και η καμένη η Μαριέττα, όταν πέθανε ο Τροφί... Και άμα παρουσιάστηκε ο κ. Κεντάλ σ' απόγεμα για να την αποχωρήσει, η νέα γυναίκα του φέ-τανε ψυχρά δυο σφαίρες στο στήθος...

Συλλάβετέ με, φώναξε έπειτα η Μα-ριέττα, με μιαν άγρια χαρά στα μάτια, έχό-τωσα τον έραστή μου!

ZAK KONSTAN

Η νέα όμπρέλλα

Ός τώρα νομίζαμε πως η όμπρέλλα που μεταχειριζόμαστε αποτελούσε τον ιδεώδη τύπο του είδους της και ότι δεν μπορούσε να υπάρξει τελειότερο κατά της βροχής μηχανήμα! Γι' αυτό κι' έμεινε αμετάβλητη καθ' όλην την τελευταίαν τριακονταετία, κατά την οποία τόσα και τόσα πράγματα εξελίχθηκαν και μετεβλήθησαν.

Μια τελευταία όμως επινόησης ενός αγγ...

γλου εφευρέτου απέδειξε ότι η όμπρέλλα που χρησιμοποιούσαμε ως τώρα χάρε άλλο παρά τον προσορισμό της εκτελούσε, γιατί δεν ήταν σε θέση να μας προστατεύσει τελείως από την βροχή με το αστρογυλόν σχήμα της. Η νέα αγγλική εφεύρεσις, όπως βλέπετε στην εικόνα μας, δίνει στην όμπρέλλα ένα τέτοιο σχήμα, ώστε να περισσεύει ένα είδος σκεπής προς τα εμπρός, η οποία θα προσφύλασσε τελείως τον καταλαυδάνομενο από την βροχή... κάτοχό της.

Τούρτα -- Κολοσσός

Δύο αγγλοι νεόνυμφοι, ο σέρ Γκόντφρεντ και η γυναίκα του κ. Στέλα Κοχμαν, έορτασαν πού ημερών τους γάμους των με τον πανηγυρικότερον και πιο πρωτότυπον τρόπον. Έκκωμαν με θυμασία δεξίωση στο μεγάλο θέατρο «Ουάιτ Χόλ», στην οποία παρέστησαν άνω των χιλίων προσώπων. Άλ-

λά το πρωτότυπο όλων ήταν μια θυμασία τούρτα, καυωμένη από ζάχαρη παγωμένη, ύψους ενός μέτρου και περιφερείας δύο μέτρων! Η ωραιότερη αυτή τούρτα, που συν τοίς άλλοις αποτελούσε κι' ένα κομψοτέγχνημα άρχιτεκτονικής, ζύγιζε 100 κιλά και κατεβουβήθη από τους χιλίους προσκεκλημένους σε διάστημα όχι περισσότερον από μερικά λεπτά...

Η ΤΕΧΝΗ...

Η Λίλιαν Χάρβεϋ, λέγουν ή κακώς γλώσσα, βρήκε τον ιδεώδη «πάρτινερ» της σμόννης τον άλλοτε αχώριστο συμπαίκτη της Άντ Γκαρντ. Ο νίος αυτός επήλθε ο Πιέρ Μπρασερ, με τον οποίο παίζει στο «Ξανθό όνειρο». Στην εικόνα φαίνονται οι δύο άστερες σε μια τρυφερότατη σκηνή, που φαίνεται να επιβεβαιώνει το κινηματογραφικό αυτό κουτούμπολιό.

ΚΑΙ Η ΖΩΗ

Στο περασμένο φύλλο μας δημοσιεύσαμε μια φωτογραφία του Τζόν Τζιλμπερτ τετάρτη σύζυγό του Βιρτζίνια Μπρούς. Ίδου και ένα άλλο «έντιμο» στιγμιότυπο των αγαπημένων νεύσαντων στο Παρίσι, παρμένο τη στιγμή που το αχώριστο ζευγάρι κουράζεται στο διάλειμμα ενός παιχνιδιού τένις.

καταβάνη στάρ Τζόαν Χάρλοου, που έθυσιασε την ομορφιά της για την τέχνη. Η γοητευτική βεντέτα αναγκάστηκε να βάλει τα μαλλιά της κόκκινα και να γίνη ρούσα μόνο και μόνο για ν' ανταποκριθή στις απαιτήσεις του νέου φιλμ «Η γυναίκα με τα κόκκινα μαλλιά» που γυρίζει εσχάτως. Αυτό βέβαιον έγινε χωρίς κάποιαν σχετική... αποζημίωσιν μερικῶν χιλιάδων δολλαρίων.

αγαίο στιγμιότυπο, παρμένο μέσ' από τα στούντιο της «Μέτρο-πολ» στο Παρίσι, της «Μέτρο-πολ». Η Τζόαν Μάρς και η Άνιτα Παϊντς, ή δύο εκλεκτότερες στάρ της «Μέτρο-πολ» μέσα στο κομψό κι' απλό μπουντινιέρ τους. Έχοντας ξεκλέψει λίγα λεπτά από το διάλειμμα γυρίσματος, βρίσκουν εύκαιρα να «τάσουν» λιγάκι, προτού το κουδούνι του ρεζισέρ της καλέση πάλι.

Η πρωταθλήτρια

σκοποβολής

Η μίς Ζουανίτα Σαβά, κόρη ενός πλουσίου αμερικανού κτηματίου στο Τεξάς, ανέκρινθη πού ημερών πρωταθλήτρια του θ-γωνίσματος «βολής περιστέρου» των Ην. Πολιτειών! Η μίς Ζουανίτα κατώθωσε να επιτύχη τον στόχον 99 φορές στις εκατό

οίφεις, πράγμα που προϋποθέτει εξαιρετική σκοπευτική ικανότητα.

Στην φωτογραφία μας η αμερικανική πρωταθλήτρια φαίνεται με το αγαπημένο της περιστέρι, που δεν το αγγαρεύεται ποτέ, αλλά και ούτε το αντικαθιστά με όποιοδήποτε άλλο αντικείμενο στον κόσμο...

Ένας τολμηρός

φωτορεπόρτερ

Πού ημερών, ένας φωτορεπόρτερ πήρε μια θαυμάσια φωτογραφία του τεραστίου αγγλικού ατμοπλοίου «Ακουάτιν», από το ύψος του πρυγίου ιστού του. Ο τολμηρός

αυτός φωτορεπόρτερ φαίνεται στην εικόνα μας σκαρφαλωμένος επάνω στα σκαμνιά του πρυγίου ιστού, μεταξύ ούρανου και γης, την στιγμή που παίρνει διάφορες απόψεις του αγγλικού ατμοπλοίου.

Το καπέλλο μέ το πουλί

Η Φιφή ακολουθούσε, όπως κι' όλες η γυναίκες άλλως τε, την μόδα σ' όλες της της εκδηλώσεις. Σε ό,τι αφορούσε όμως το κάλυμμα της κεφαλής, είχε μάν ιδιοτροπία έντελως παλαιού στυλ: ήθελεν άπαραιτήτως το καπέλλο της να έχη άπάνω κι' ένα πουλί! Είτε μεγάλο ήταν το καπέλλο, είτε μικρό, είτε φαρδύ, είτε στενό, είτε και μπερδεάκι άκόμα, θα είχε το πουλί άπάνω.

Γιατί άραγε η Φιφή επέμενε τόσο πολύ σε μια μόδα πολύ περασμένης εποχής;

—Έτσι μ' άρέσει ενάκι! έλεγε. Έπί τέλους, είναι μια ιδιοτροπία μου...

Ούτε στην παρακλήσεις του νέου έραστου της υπάκουε.

—Τάχα, του έπλε, μήν επιμένεις. "Αν θέλεις να σ' άγαπώ, μη μου ζητάς να καταργήσω το πουλί από το καπέλλο μου.

Κι' έτσι, ο Τάκης δεν επέμενε πιά. Στο κάτω της γραφής, τί τον ένοιαζε;

Κι' όμως κάποτε το πουλί έγινε αίσια μιάς τομής παρατηρήσεως, που λίγο έλειψε να στοιχίση την ζωή της καμένης της Φιφής.

Ήταν ένα άπογευμα, που ο Τάκης με την Φιφή είχαν βγει για περίπατο στο δάσος του Δαφνίου. Τους άρεσε αυτός ο έρημος περπάτος, γιατί εύρισκαν την ευκαιρία να μένουν ώρες όλόκληρες μόνάχοι, να τ' άλυναν, να φιλιώνταν και ν' άγκαλιάζονταν ελεύθερα.

Εκείνο το άπογευμα λοιπόν, ήταν καθι-
σμένοι κι' οι δυο κοντά σ' ένα χαμηλό βρά-
χο, ανάμεσα σε κάτι πυκνούς θάμνους. Έ-
διναν τους αιώνιους δοκούς της αγάπης, που
είχαν δώσει σε όλα τα κεντοικά και άπό-
κεντρα μέρη των Άθηνών και των περιχώ-
ρων, και δεν είχαν καμιάν άλλην άσχο-
λία από τον έρωτά τους.

Η Φιφή φορούσε ένα θαυμάσιο καλλιτε-
χνικότατο καπέλλο, με το άπαραίτητο που-
λάκι, το οποίο τώρα ήταν καρφωμένο στην
κουφή. Κάθε φορά που η Φιφή έσκυβε για
να φιληθώ με τον φίλο της, η τοαβιόταν για
να αναπνεύσει, το πουλάκι κουνιότανε. Και
κάπως εξέιχε από τους θάμνους, κάθε άν-
θρωπος που θα τώβλεπε από λίγη άπόστα-
ση, θα τώπεινε για ζωντανό...

Εμφανικά όμως, συνέβη κάτι άπροσδόκητο:

ακούστηκε μια διπλή τρυφερά.

—Αγί! έκανε η Φιφή.

Κι' έφερε τ' άχρια της στο πρόσωπο,

που άρχισε να τρέχει λίγο άνω.

Ο Τάκης τάχασε.

—Τί έπαθες; Τί έλας; ρώτησε με άνω-
νία...

Κανέναν άντεραστή θά μ' άς έφοιζε!

Εκείνη την στιγμή, μέσα από τους θά-
μνους ξεχώρισε ένας κυνηγός, που φορούσε
γυαλιά και κρατούσε ένα τουφέκι στο χέρι.

—Εδώ έπρεπε το πουλάκι; ρώτησε χωρίς
να δώσει σημασία στη Φιφή που έκλαιγε.

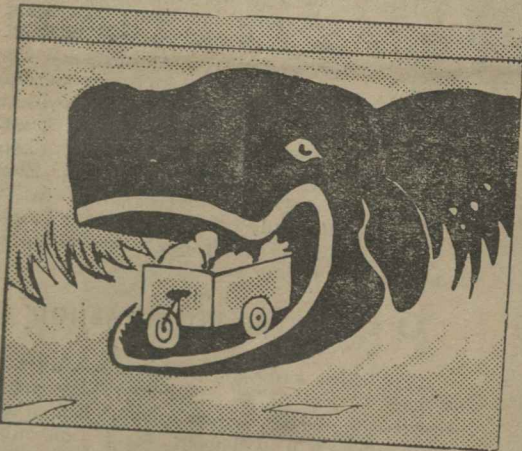
—Ποιό πουλάκι; ρώτησε ο Τάκης.

—Εδώ ήταν ένα πουλί και τούρτζα!

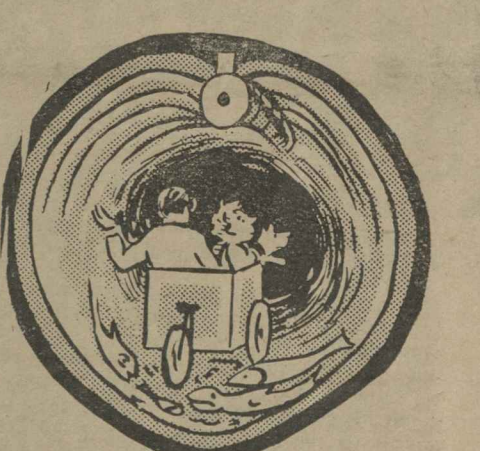
—Α! Νά το...

ΠΑΝ, ΠΑΠΑΔΟΥΚΑΣ

Ο ΜΑΚΡΥΠΟΥΚΑΜΙΣΟΣ ΚΙ' Ο ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ ΚΑΝΟΥΝ ΤΟ ΓΥΡΟ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

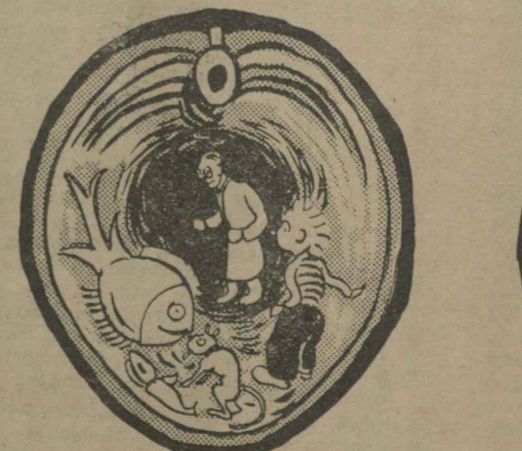
Η εξαγριωμένη φάλαγα έκανε μιά μου-
νιά το καροτσάκι και τους έπατάς του.

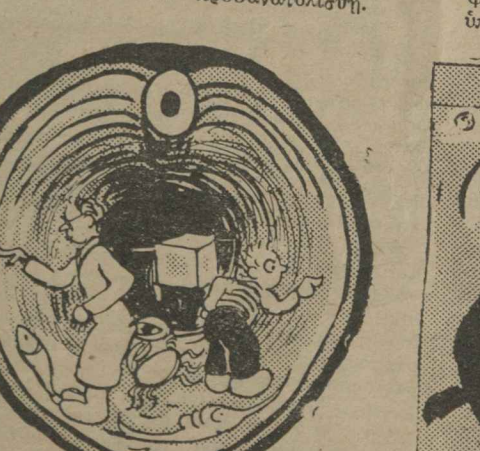
Οι φίλοι μας βρίσκονται μέσα σ' ένα από-
λυτον σκότος. Ο Κοντοβράκης δεν τ' ά-
νει και προσπαθεί να... προσανατολισθώ.

—Δεν είμαστε και πολύ άσχημα λεί στην
Μακρυπουκάμισο που τρέμει άκόμη από τον
φόβο του. Θαρρείς πως βρίσκομαστε στην
υπόγειο σιδηρόδρομο. Και ο Άξωρ διασκεδάει.

Εντύχως που υπάρχουν και ψάρια φωφο-
ρίζοντα, που φωτίζουν όλη το σκοτεινό πε-
ριβάλλον.

—Εξήκα, φωνάζει τώρα ο αιώνας Κον-
τοβράκης. Και γλύφει τ' άχρια τον έρ-
λπος της φάλαγας που άφθονότατο ύπαρ-
χει τριγύρω τους. Ο Μακρυπουκάμισος τον
μυμείται.

Και ενώ οι δυο άχώριστοι φίλοι, ξελιγω-
μένοι από την πείνα, φέρονται στο λίκος της
φάλαγας, αυτή νοιώθοντας στην κοιλιά της
ενοχλητικά γαργαλάσματα, άρχίζει να σπα-
ταρά στα γέλια...

(Ακολουθεί)

Αισθηματικές ιστορίες

--Πόσο είσαι μεγάλη, αγάπη μου!

του Μωρίς Ρενάρ

Όταν η νύχτα άπλώθηκε όλόγυρα κι' η
συνήλια βυθίστηκε σ' έναν βαθύ ύπνο, η
Λουίζα σηκώθηκε σιωπηλή. Ντύθηκε με
μόνο το φως της σελήνης, τόσο άθροβα,
που ήλανε κανείς πως ήταν μια σκιά. Έ-
στρεώτερα, βαδίζοντας έλαφρά ώστε να μην
ακούεται ούτε ο έλαφρός κρότος των πα-
τουσίων της, διέσχισε την μικρή αύλη του
σπιτιού της και βεβήθηκε έξω στο δρόμο.
Για όλα αυτά εργαστήθηκε άρεσκήν ώρα.
Γιατί δεν ήταν βέβαια μικρό πώγμα ν' ά-
νοή κανείς και να ξανακλείσει τρεις πόρ-
τες, μέσα στην γαλήνη της νύχτας, μέσα
σ' ένα τόσο ά μικρό σπιτάκι, χωρίς να έρ-
πηση τους γονείς της, που είχανε πάντα
την νύχτα σ' αυτήν.

Τέλος πάντων βεβήθηκε πιά έξω! Σε άπό-
σταση τεραστίων μέτρων το δάσος ώρθηκε
να ακουστεί τον ύχο. Η Λουί-
ζα κατευθύνθηκε προς τ' άκεί.

Έίχε την συνείδηση πως έ-
κανε κάτι άπρεπο, μιά πράξη
που ήταν γεμάτη θάσος και
τίλη, κάτι τέλος που αν την
έπαινε κανείς είδηση, θά μπο-
ρούσε να έπαισει πάνω στο κε-
φάλι της την πατρική κατάρα
και να γάση για πάντα την ύ-
πολήψή της.

Οστόσο, είχε και το συναι-
σθημα πως ένεργοσε με την
πύλη πρόθεσης: το μόνο έλα-
φρύ της ήταν η αγάπη. Η
αγάπη, η πιο ώραία, η πιο ά-
γνη και η πιο άπελπισμένη,
που έκανε ν' ανθείνουν οι λου-
γιοί στο λίκμο της, τώρα που
βέβηξε μέσα στα γαργαλάτα έλευ-
θεν—με μια χρυσή και έτι-
κιδόννη έλευθεσία.

Η Λουίζα μπήκε μέσα στο
δάσος, άδιάφορη για την μονα-
χιά που άπλωνε όλόγυρα τ' ά-
σπευστά βήθη της, βουτημένη
όλόκληρη στον πόνο της. Σε
λίγη ή εγκαταλειμμένη καλύβα έπρόβαλε
την καλυμμένα στέγη της, όπου η λάμψη
του φεγγαριού έσμιγε με την λάμψη του
γυμνού. Η καλύβα ήτανε χαμένη μέσα στο
φύλλωμα των δέντρων, στη μέση μιάς πό-
λης άπλοιας, όπου η νύχτα τούτη με
τα έρώνα σκότη της και της μάγισσας
και ασμένους σκόνες της, ήτανε γεμάτη
μυστήριο και φαντασμαγορία.

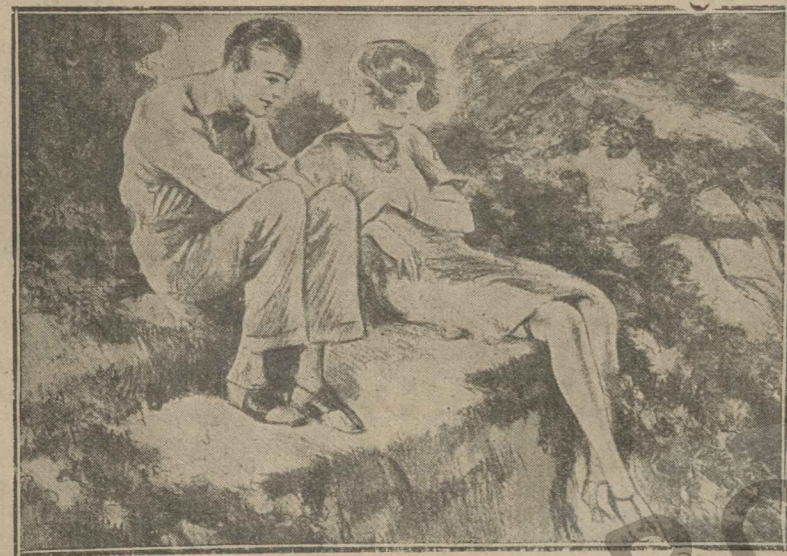
Κανείς δεν στεκότανε στο κατώφλι της.
Η Λουίζα, άπογορευμένη, άγορόπισσε το
βήμα της και στάθηκε μπρος στο τελάρο
της πότας. Άφουγκράστηκε με προσοχή.
Τίποτα δεν έτάραζε την ηρεμία του δάσους.
Μόνο τα στυροκοπήματα της φτωχής της
καλύβης άνηλούσαν με τ' ά υπόκωφα γτυ-
πιατά της. Ψυχή δεν έρχότανε από κα-
μιά, στο μονοπάτι που φαινότανε ανάμεσα
στα κλαδιά των δέντρων.

Η Λουίζα άκίνητη, κούταζε την καλύβα
κι' έμια φλογισμένη. Για νάβη έτσι, τέ-
τοιαν ώρα, έπρεπε νάχη μεγάλην άνάγκη.
Από την έπείκεν μερόνυχτα με μάν άδυ-
ππητή έπιτήρηση! Από δω και δυο μή-
νες γινότανε εκεί πέρα τόσο συχνά, μέσα
στον ήλιο, για να συναντά τον Ζάκ! Δύο
μήνες!... Η παύσεις όμως είχαν τελειώ-
σει. Ο Ζάκ έπρόκειτο να ξαναφύγη. Ή-
ταν άλλωςτε πάρα πολύ πλούσιος γι' αυ-
τόν! Η οικογένειά του άντιστεκότανε με
επτακατήσες σε κάθε ιδέα γάμου με την
αυτή με την ταπεινή κατανυγή, που
ήταν μια μικρή φτωχή ραφτοούλα της συ-
νηθιάς!

Και τώρα, έπρόκειτο νάβη για τελευταία

φορά στο άγαπημένο ραντεβού μέσα στο
δάσος. Ή ώρα των άποχαιριστιμών είχε
σημάνει. Άύριο το βράδυ ο Ζάκ θάφευγε
για πάντα!

Είχε δίκιο όστόσο. Η Λουίζα δεν υπο-
ρούσε να τον καταγορήσει για τίποτα. Εί-
χε κάνει ένα πάρα πολύ ώραίο όνειρο—αυ-
τό ήταν όλο!—ένα όνειρο μαγευτικό, που
από τώρα και στο εξής θά γέμισε όλη της
την ζωή και δεν θάφινε θέση σ' άλλες τρυ-
φερότητες. Ναι, ναι, ο Ζάκ είχε δίκιο. Και
βέβαια! Τι θάδινε τάχα αυτή στ' όμορφο
έκείνο παλληκάρι, το τόσο μορφωμένο, που
θά γινόταν σε λίγων καιρό δικηγόρος και
έπειτα δικαστής; Την καρδιά της μονάχα
και τίποτα άλλο. Όραίο δώρο, μιά την ά-
λβησία!... Μά πως θά τον άντίκρουσε σε
μιάκι, με πόση λαχτάρα!... Μά τί δεν

Ερχότανε εκεί πέρα συχνά, με τον ήλιο, για να συναντά τον Ζάκ!

Θάκανε για να πάρη από τ' ά γείλη του το
σκληρό και θείο φιλή του στενακού άπομωρε-
τισμού! Έξαρνα έβαλε αυτή, κάποιο θεό-
σμα των φυλλοιώντων. Κι' άλλο... Ο
Ζάκ πλησίαζε χωρίς άλλο. Η Λουίζα πε-
ρίμενε μούγγη, άκούοντας κι' όλη της την
ψυχή το πορσεσκικό και άγρό, τόσο παρα-
ξένα άσπρό πλίσσισμα... Οι κλαδιά άνοι-
ξαν... Η Λουίζα μόλις βρήκε κατόν να
μπή μέσα στην καλύβα. Ο άνθρωπος που
πλησίασε δεν ήταν ο Ζάκ... Άναγκάστηκε
άμέσως αυτόν που έρχότανε σαν ένας κλέ-
φτης: ήταν ο Πιά, ο λαθροθήρας. Πάνω
στον ώμο του το φεγγάρι έκανε ν' άσπερ-
ατη την κώνη του όπλου του. Η Λουίζα ά-
νατοίχισσε. "Οχι που ο Πιά την έφώδισε.

Παρά την κακή του ήμη, ο λαθροθήρας
δεν της φαινότανε επικίνδυνος και πολλές
φορές το σούρωπο τον είχαν άπαντήσει,
χωρίς να φοβηθώ κι' αυτό. Μ' αν έπαινε
κατά τύχη στην καλύβα; Θά σιωπούσε άσπρη κι'
μέσα την Λουίζα. Θά σιωπούσε άσπρη κι'
τός ο άνθρωπος; Ή θά φλογούσε αυτός ο
μέθυστος; Μπρός της έπρόβαλε άπελπιστικός
όλος ο κίνδυνος της περιπέτειάς της. Ο
Πιά, στο μεταξύ, πέρασε χωρίς να σταμα-
τήσει. Σε λίγο ή έκκλησία του πορσεσκίου
γυμνούσε μεσάνυχτα. Το δωδέκατο γυμπί-
νο άνηλούσε άκόμη όταν ο λαθροθήρας εί-
γεν έξωρανοσθώ. Μ' έναν άναστεναγμό έ-
πληκτώσεως ή Λουίζα, κάθισε μέσα στην
καλύβα για να περιμένη. Πάνω όμως στον
πόνο τοίχο, ένας άσπρος τετραγώνος
λεκές τράβηξε την προσοχή της.

Ήτανε ένα γράμμα του Ζάκ. Τό διάβασε
Λουίζα! Λουίζα μου! έλεγε ο νέος.
Ταίχια έίχα σου όλοκληρό με ελιχόμια
δεν ήσαν ποια είσαι. Συγγνώμής μί! Συγ-
νώμής μί! Πόσο είσαι μεγάλη, αγάπη μου!
Πόσο είσαι άνώστη μου! Και τί πρέπει να
κάνω τώρα έγω για να σου δώσω όλη την
ευτυχία που σου αξίζει; Ο! γυναικά μου!
Άγαπημένη μου γυναικάκι!...

ΜΟΡΙΣ ΡΕΝΑΡ

μέσα σε μιά όπάλινη άχτιδα: έκείνος δεν
θάβη! Δεν είχε το κουράγιο! Ο άποχαι-
ριστής αυτός θάταν πολύ σταραχτικός.

Εκλανε και της γόρευε να τον συγχωρή-
ση... Ένα φτωχό γράμμα έρωτος, πόνου
και άδυναμίας.

Η Λουίζα ένόμιζε πως κάποιος την γύ-
πησε άπότομα στο κεφάλι. Κατάλαβε πως
κάθε έλπίδα έσθινε μέσα στην ψυχή της.
Έμεινε πολλή ώρα άκίνητη, με το κεφάλι
βαθό από άπαισιες σκέψεις, με την καρδιά
πλημμυρισμένη από έναν άνείπωτο πόνο...

Υστερότερα γύρισε στο σπίτι της σαν ένα
αυτόματο—και έζήτησε πολύ ά-
γά, μέσα στην καμάρα της—με
το κεφάλι σφιγμένο σ' έναν πυ-
ρωμένο κλοιό. Ή υπέρα της
υπήκε μέσα λέγοντας:

Δεν τ' άμαθες, Λουίζα! "Ο-
λη ή συνήκία είναι άνάστατη! Φαντάσου: ή κυρία Σουίν βρε-
θηκε δολοφονημένη αυτή την
νύχτα! Άκριθώς τ' άμεσάνυχτα.

Τό ρολόι της βεβήκε άνα-
ποδογροισμένο. Ο φονιάς πιά-
στηκε είναι ο Πιά, αυτός ο έ-
λεεινός! Εκείνος άνοίεται, μά
όλοι είναι βέβαιοι πως αυτός
είναι ο ένοχος... Έ, λοιπόν,
Λουίζα! Δεν βλέπω να σ' εν-
διαφέρει όόλου αυτή ή είδηση;
Στέκεις εκεί σαν κούτσουρο...

Ή καυμένη ή παιδοούλα! Ένα
σταραχτικό δρόμα παιζότανε
την ίδια εκείνη στιγμή κάτω ά-
πό το πονεμένο μετώπό της. Ο
Πιά ήτανε άθώος. Άντη τώτες
πολύ καλά, άφού τον είδε μέσα

στο δάσος, άκριθώς την ώρα που
γινότανε ο φόνος. Μ' αν θά πη-
γαινε να μαρτυρήσει, θάρρεπε να όμολογή-
ση πως κι' αυτή έπαισε βεβήθηκε εκεί πέρα.

Κι' αυτό θάταν η καταστροφή της! Θά
ήν κούρτσανε στη λάσπη. Στά μάτια του
κόσμου και των δικών της δεν θάτανε πιά
παρα μιά του δρόμου! Ή τρομερή πάλι, έ-
στάσε μέσα της ως το άπομωρετισμό. Έπί
τέλους το καύχλον ένίκησε και μιά άδύ-
καστη γαλήνη άπλώθηκε στην ψυχή της.
Πήγε και έπρε την άλήθεια, και κατέθεσε
ένθους πως είδε τον Πιά τ' άμεσάνυχτα
πολύ μακριά από το μέρος του έγκλήματος.
Τώρα πιά τελείωσε! Δεν γάβινε την ντρο-
πή. Όλοι μάθανε το νέο και κούταζαν είσω-
νικά την νεαρή κοπέλα που διάβαινε ντρο-
πισμένη.

Και το βράδυ έκείνη την ώρα που το
σπίνο έπρόκειτο να πάρη μαζί του τον
Ζάκ, ή Λουίζα καθότανε χωρίς φως σε μιά
κώλη της καμάρας της και εκεί, σιωπη-
μένη, λυπημένη μέχρι θανάτου, περίμενε
ν' ακούση το σφύριγμα της άπομωρετισ-
μένης. Έξαρνα κάτι θανάτες φωνές την άσπώ-
σανε από το βόθος που βρισκότανε. Ή πό-
τα άνοίκε σαν να την έσπώσε ένα δυνατό
σεύμα άέρος... Κι' ο Ζάκ την άπαισε
στην άγκαλιά του.

—Λουίζα! Λουίζα μου! έλεγε ο νέος.
Ταίχια έίχα σου όλοκληρό με ελιχόμια
δεν ήσαν ποια είσαι. Συγγνώμής μί! Συγ-
νώμής μί! Πόσο είσαι μεγάλη, αγάπη μου!
Πόσο είσαι άνώστη μου! Και τί πρέπει να
κάνω τώρα έγω για να σου δώσω όλη την
ευτυχία που σου αξίζει; Ο! γυναικά μου!
Άγαπημένη μου γυναικάκι!...

Τὸ βιβλίο

Τὸ βιβλίο αὐτὸ ἀρχίζει μ' ἕναν πρόλογο—πεφοβημένο, συνεχίζεται μὲ τὴν «Φατχίαν», τὸν «Φατχίτη» καὶ ἐνὰ-δύο ἄλλα διηγήματα καὶ καταλήγει σ' ἕνα ποίημα, ἀσέχτου πόντος τὸ βιβλίο δημιουργοῦ. Ἀγνὶ γὰρ κάθε ἄλλο κριτικὸ σκόλιο γιὰ τὸ περιεχόμενον καὶ τὴν ἀξία τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, ποὺ ἀγνίζει στὸν Ἀλεξάνδρινό νέο κ. Ἰωάννου, νομίζω ὑπερακρετὴ τὴν παρακάτω ἀποσπασματικὴν παράθεση ἀπὸ τὸν πρόλογό του:

«Φατχία»

Ἄμ' δέ, εἰμ' ἀκόμα ἀφανίστατος καὶ τοῦ μυαλοῦ μου τὸ δόλιο μεδούλι ἐξακολουθοῦν τῆς παλαδιάρχας (σικ) τ' ἀποροφῶν γὰρ μ' ἀχόρτασά νὰ πιπιλίζουν! Τί ντροπὴ μου!... Ἐλ, καὶ τὸ γαστρονομικὸ (!) μου μολύβι κ.τ.λ.

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ὁ κ. Ἰωάννου κάνει τὸ νταμπουττο του... Ἀς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ἐκδηλώσουμε τὴν πραγματικὰ βαθειὰ λύπη μας γιὰ ὅτι συμβαίνει στὸν κ. Ἰωάννου, τὸν καλὸ αὐτὸ νεαρό λογογράφον, ποὺ κάποια ἀσφαλῶς στραβὴ νοοτροπία τὸν παρέλαβε γιὰ νὰ τὸν χαντακώσῃ γιὰ καλά, ὀδηγώντας τὸν στὸν στροβίλο τῆς τέχνης δρόμου.

Γιατί, ὁ κ. Ἰωάννου, ὅπως διαφαίνεται μεσ' ἀπὸ τῆς ὑπόλοιπης γραμμῆς τοῦ βιβλίου του, ἐκτός ποὺ κατέχει καλὰ τὴ γλώσσα, εἶναι καὶ πεφοβημένος μὲ κατασταλαγμένο στυλ, ἂν ὄχι, ιδέες.

Γι' αὐτὸ λυπόμαστε καὶ τοῦ ἐπαναλαμβάνομε πὺς μᾶς προκαλεῖ ὀδυνηρὴν ἐντύπωση τὸ ὀλισθήμα αὐτὸ ἐνὸς νέου ποῦ, ἐνῶ ποσορίζεται γιὰ ἕνα ἀδιόρατο, μὲ ἐλπιδοφόρο πάντα αὐριό, δημιουργεῖ ἕνα κακὸ πᾶν, μὲ τὴν ἐκδορὴ τοῦ βιβλίου αὐτοῦ. Ἐλπίζομε ὅμως πὺς τὸ ἐπόμενο βιβλίο τοῦ κ. Ἰωάννου θάνα ἐκείνου ποὺ θάπρεπε νὰ ναι καὶ τὸ πρῶτο του.

Γιὰ τὸ κομψοτυπωμένο αὐτὸ βιβλιαράκι τῆς Ἀλεξανδρινῆς πάλι νέας διηγηματογράφου Δος Γιαννούλη, δὲν ἔχουμε παρά μόνον δύο λόγια νὰ ποῦμε: ὅτι εἶναι ἕνα βιβλίο μὲ ποσορισμὸ. Περιέχει μὲ πολὺ καλὴ σειρά ἀπὸ ἁπλοῦς καὶ παιδικὰ διηγήματα, γραμμένα μὲ τὸ ἀπαραίτητο ἀπλό ὤφος καὶ τὴν ἀπειρίτητα πρὸς τὸν αἰσθητικὸν.

«Λούση καὶ Ραϋμόνδος»

λόγια, τεχνουργία. Βέβαια δὲν ποῖται γιὰ διηγήματα ἐσάμλλα μᾶς Δέλτα. Ὅμως μὲ τὴν ἀπλοῦς ἀνηχητικότητά τους, συγκινοῦν καὶ διδάσκουν, ἔχουν δηλαδὴ ὅτι μπορεῖ νὰ ζητήσῃ κανεὶς ἀπὸ ἕνα διηγημα, ποὺ ποσορίζεται νὰ γίνῃ καταληκτικὸ ἀπὸ ἕνα παιδάκι.

Ὅταν πολὺ καλὸ ἂν ἡ Δος Γιαννούλη ἀκολουθοῦσε καὶ ἐπιδίδονταν στὸ εἶδος αὐτὸ τῆς παιδικῆς οἰολογίας, τὸ δυσκολώτατο ἀναμειβόμενος, ὅμως καὶ τὸ πρὸ εὐδίκαιον, γιὰ τὸ ὅποιο εἶναι, ὅπως διαβλέπουμε, ὅλα τὰ προσόντα.

Ξέρετε ὅτι...

... τὴν ποιητὴ ἑβδομάδα τοῦ Δεκεμβρίου δίδεται στὸ θέατρον «Κεντρικόν» ἀπὸ τὸν «Πανελλήνιον Σύλλογον Γυναικῶν φιλοπονητικῆς ἐκδοτῆς ὑπὸ τὸν σεισμολογικὸν Χαλκιδικῆς».

... συνεχίζονται μ' ἐπιτυχία στὸ θέατρον «Τριανόν», ἀπὸ τὸν θίασον Ἰατρίδου—Μαυροῦ—Σύλλογον, αἱ παραστάσεις τῆς νέας ἐπιθεωρήσεως «Συνωστισμός».

Εὔδυμα

—Νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, δὲν καταλαβαίνω καὶ πολλὰ πράγματα ἀπὸ γλυπτικὴ. Ἐνὰ μόνον ξέρω πὺς ἕνα κεφαλὶ γυναικὸς μ' ἔκαμε μὴ μέρα νὰ κλάψω.

—Μὰ εἶχε τόσο ὀμιμμένο ὕψος τὸ ἀγαλμα αὐτό;

—Ὅχι, μούπεσε πάνω στὸ πόδι μου, δὲν εἶχα ἕναν κάλο.

—Ἐμπρός, δεσποινίς, ἀνεβῆτε γυγγορα στὸ τραῖνο, γιατί θὰ φύγῃ.

—Μιὰ στιγμὴ, νὰ φιλήσω τὴν ἀδελφὴ μου, κύριε σταθμάρχον.

—Δὲν πειράζει τὴν φιλὴ ἐγὼ ποὺ θὰ μείνω!...

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τὸ τιμωτάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

—Μάλιστα, κυρία, τὸ τριαντάφυλλο τὸ βοήθειά, ἀλλὰ... ἔχασα τὰ μαλλιά σας!

—Δεσποινίς, σὰς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

—Σὰς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπά μου, εἶναι φρενολόγος...

—Λοιπὸν, Μαρία, βοήθετε τ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΦΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΥ

“ Πίνοντας αίμα...”

Ο Τζάκ Μόρσο εκύτταζε ξαφνικαμένως γύρω του τους αστυνομικούς και τον ιατροδικαστή, που είχαν περικυκλώσει το κρεβάτι του. Πρώτα — πρώτα παραξενεύτηκε που βρέθηκε επάνω σε κρεβάτι και σε άλλο νοσοκομείο. Είχε την συνείδησή του ξυπνήσει από κάποιο φυσιολογικό ύπνο. Απ'όπου έβλεπε γύρω του παράξενα όνειρα...

— Έλα, Τζάκ, τού είπε ο ιατροδικαστής, πίνοντας το γέρι του. Έγινε να πούμε οι δύο μας μερικά πράγματα.

— Οί δύο μας; έκανε ο Τζάκ με άποια. Γνωρίζατε οι δύο μας;

— Δεν έχει σημασία αυτό, Θέλω γνωρισθώ με. Μά πες μου ποιος: πώς κινήθηκε; κοιμήθηκε καλά;

— Θαμναίκα. Πέστε μου όμως και πείτε πώς βρέθηκε εδώ; Έγώ δε θυμάμαι... θυμάμαι μονάχα πως... ναί... θυμάμαι πως...

Ο Τζάκ εσταμάτησε ξαφνικά, σαν να μπερδεύτηκε ή γλώσσα του. Τό ποσό του, που ήταν ωστό και βαθιά ρυτιδωμένο — και όμως δεν ήταν παραπάνω από είκοσι τριάντα γρονιών ο Τζάκ — έγινε κίτρινο, τόσο κίτρινο, που για μια στιγμή έκανε τον ιατροδικαστή να σκεφθεί. Μια γλωσσίδα νεκρική απλώθηκε στην όψη του, που έδειχνε τόσο κι' απόγνωση. Εκύτταζε κατωμάτα τον ιατροδικαστή, σαν να σωτούσε αν έμοιαζε να μιλήσει για ότι τον έκανε να τρέμει...

— Ναί, Τζάκ, απάντησε αυτός, σαν να διάβαζε την σκέψη του δυστυχισμένου νέου. Πες μου, πώς τα έλα. Πού την γνώρισες την Ρούθ; Πώς μπλέχτηκε μαζί της;

Οί τρεις ντετέκτιβ, που ήταν πού πέσα, επιτίσσαν με τα στενογραφικά τους κρανία, έτοιμοι να γράψουν μιά αφήγηση από της περισσότερες που αναφέρονταν τα αστυνομικά δελτία.

Ο Τζάκ επήρε μιά βαθιά αναπνοή, αναπλήρωσε λιγάκι στο κρεβάτι του με τη βοήθεια του ιατροδικαστού κι' έδωσε το βλέμμα του πέρα στα βαριά σκούρα σύννεφα, που έκλειαν τον ουρανό, σαν κάποιο σκοτεινό πνεύμα...

— Πώς γνώρισα την Ρούθ; Δεν ξέρω πώς. Δεν ξέρω αν ήταν αλήθεια πως την γνώρισα ή αν όλα ήταν ένα όνειρο. Όνειρο άγριο, σφριγτό, μαρτυρικό, κάτι που εκδόθηκε το μυαλό μου...

Ο Τζάκ εκύτταζε μιά φορά τον ιατροδικαστή, ύστερα έβλεπε μερικά σπινιές — τα μάτια του και στο τέλος τ' άνοιξε να είδουν κάτι περίεργες λάμψεις στα μακρινά, σκοτεινά βόθρα των πεταμένων, που έμοιαζαν με θρόνους, μικρές άστρες σε συννεφιασμένο ουρανό. Τότερα εξηκολούθησε πού ήρεια:

— Ένα βράδυ ή καλύτερα ένα πρωί, έπεσα από ιδιόφυτο όνειρο στην Τσάινα — Τόουν. Βρεθήκαμε κοντά — κοντά με την Ρούθ, εκπαιδευμένη στο ίδιο δόξαν. Ρήματα κι' οι δύο μεθυσμένοι από όπιο. Ήκείνη από αβύσσους διόλου να γνωρίσει — ήθε ένοιξη τέτοια, ένω από άσχημοτητα πού: να μεθώ να νά ξεγνώ την Νταϊτ, που την είχα γνωρίσει εκείνης της μέρας. Τότες ολόκληρες γυναικίστρες, γυνίς κανείς απ' τους δύο να μιλήσει στον άλλο... Δεν ξέρω αν ήταν το άλλο βράδυ ή το άλλο απόγευμα, με ήταν ξυπνήσει πιά — ήμην από την Ρούθ — είχα τον καρπό να την δω και να θαυμάζω από την ομορφιά της. Ανάπνεε τόσο ελπυστό, που θά γελούσαν κανείς πως ήταν — άμην... Ήταν ένα θαύμα ομορφιάς: η Ρούθ εκείνη τη στιγμή. Θαύμα άγνης και μυστικής. Έδινε την εντύπωση άγνης, ά- άγνης κοπέλλας, έτοιμης να κοιμηθεί — αν έβλεπε πού — το στήθος της ήταν έτοιμο, πασα υποτίς σ' έναν ξένο. Πού πικρή — σιω να σκεφθεί τίποτε γι' αυτήν, άνοιξε τα

μάτια της και με κύτταξε. Με κύτταξε γοργά να μου μιλήσει, γοργά να ξαφνικαστή πού α' έβλεπε, με και γοργά έγω να μπορώ να ξεκολλήσω τα μάτια μου από τα μάτια εκείνα, που έβλεπε από την πρώτη στιγμή που τ' αντίκρισα, ένοιωσα πως κάτι μου πήραν...

« Τήν εκύτταζα σαν μεθυσμένος, σαν υπνωτισμένος, σαν σκλάβος της... » Ένοιωθα μιά γλώσσα ανέκφοστη να γύρευε σ' όλο μου το κορμί, ως τα κατώτατα της ψυχής μου. Μια ζάλη, γλυκιά μ' είχε παραλύσει και μου άφείρεσε κάθε δύναμη να κινήθω ή να μιλήσω. Έκείνη μ' επιτίσσε κυττώντας με πάντα έτσι, αμίλητη... Τώρα το βλέμμα της έγινε πιο φλογερό. Κάτι έκαιε μέσα της. Κι' ένοιωθα την φλόγα να με ξεσταίνει ολόκληρη. Η Ρούθ δεν ήταν πιά

Η Ρούθ δεν ήταν πιά ή άθωα κοπέλλα. Ήταν κάτι που δεν μπορούσα να καθορίσω...

ή άθωα κοπέλλουδα, που θά μπορούσε να κοιμηθεί... Ήταν κάτι που δεν θά μπορούσε να καθορίσω. Γυναίκα; Δεν ξέρω... Δεν έβλεπα πια μόνο τα μάτια της. Έπιφα να βλέπω το πόσοστό της, το κορμί της. Μέσα στα μάτια, εκείνα, επιφύσαν ολόγες μεγάλες, άνοιχτές, άπειρες, που πότε έπαιναν ένα δυνατό κόκκινο γρώμα σαν αίμα, και πότε σκοτεινίζαν. Έπαιναν έναν ποσειόχο γορό ή ολόγες εκείνες, σαν ξε- αλλοιμένες κόκκινες μπαλάντες, που για σήμα είχαν άσπρη κόμματα. Και στο στενό δίπλα του ζωτικού αυτού γορού τους άγκυλάζαν την ψυχή μου. Τώνικα καλά εκείνη την στιγμή. Έκαια ολόκληρης. Είχα πυρετό...

« Δεν ξέρω ποιος μου τόπε, Κανείς δεν μιλήσε, με στο μυαλό μου χαφούθηκε ή λέξη «Ρούθ»... Τήν έλεγα Ρούθ. Ρούθ κοντά στα δικά μου. Ή γυναίκα που με μαγνήτισε, που με σκλάβωσε, που μιλούσε στην ψυχή μου κι' εθείαν χωρίς να ακούσω ποτέ την φωνή της, σπαταρούσε μέσα στην άγκυλιά μου... Τά μαγνήτριά πιά υπορούσαν δυνατά... Τώρα δεν ήταν πια κορμά μου το στανικό μαγνήτο με της κόκκινες άσπρες ολόγες... Ένοιωθα κάποιο φείδι να τυλίγεται γύρω στο κορμί μου, και σε λίγο ένα σείμνημα στο λαμίο

μου, α' έκανα να κυττάω γύρω μου. Η Ρούθ ανάπνεε βαρύν στο λαμίο μου... Και άνασα της, σαν βαρύ και μεθυστικό άρωμα, ανέβαινε στα μαλλιά της, που άκουμπαν στο πρόσωπό μου... Ένοιωσα πως έμα μια τούφα μπαμπάκι — τα μαλλιά εκείνα — με γλωσσόμορο στη μύτη. Άλλά ούτε α' κούδως γλωσσόμορο... Κάτι πιο βαρύ, πιο δυνατό. Ή άνασα της Ρούθ... « Δεν είδα τίποτα... Μά ένοιωθα και πώς ή Ρούθ έρουρούσε το αίμα μου και μιά μικρή τριπίτσα στο λαμίο μου... Μά νύοκη γλυκιά με πείσωνε... »

« Τέσσερες ολόκληρες μέρες στο σπίτι μου όνειροούσαν μονάχα την Ρούθ. Ένοιωθα να μιλή στο μυαλό μου από ακούμπη πέμπτη μέρα επήγα στο σπίτι της. Ένα δωμάτιο βαθιά σκαμμένο στη γ' άναψη σε κυκλώσει. Κανείς δεν μω τόπε. Μόνον μου πήγα και το βότκα. Όταν επήγα ήταν άκείως μεσάνυχτα. Στην πόσα με περιέμεναν δύο σκελές με κόκκινους πυρσούς. Μ' έτύλιξαν αέρας σ' έναν μαύρο μακρύ που με πάγωσε ολόκληρο. Σε λίγη βοήθηκα στο δωμάτιο της Ρούθ. Χασμή από κόκκιλα ανθρώπινα... Άπειρα καλά... Η Ρούθ ήταν θροναμένη σ' ένα δόξαν, που έσπρηόταν επάνω σε κρανία. Γύρω της κόκκινοι σατανάδες ρουφούσαν ολόγα απ' τα στήθα τους κι' έγίναν την αίσθησιν με μιά ζέση, που έπίσσε στο κορμί τα στήθη μου. Πικρά άρώματα έμ- θούσαν κάτι σκελές που έγύρευαν ει- πός στη Ρούθ... »

« Μόλις με είδες εκείνη έσφουξε σαν δά- μονας, άγρια, σπαρταχτικά, και έπλεσε ένα κρανίο, που κρατούσε στα γέμια της, σ' έ- ναν σατανά, που σκεκόταν δίπλα της. Έ- κείνος το γέμισε με κόκκινο πυρ, που έ- γινε. Κάτι μου έππε μέσα μου: Άπό κι ναί αιμιά! Είναι το αίμα σου! »

« Ένα πανδαμύριο από φωνές με άστρε- τός, που δεν εκατάλαβα πότε βρέθηκε στην άγκυλιά της Ρούθ... Μά δεν ήταν άσπρη άγκυλιά. Η Ρούθ τότες ήταν μου- γλασμένη σκελές, που έμυρζε σαν άσπ- σάπια. Άναπνέουσα. Η Ρούθ ήταν άφρι- πύρι, δαίμονας, σκοτεινό πλάσμα του Άδ- που τρεφόταν με ανθρώπινο αίμα... Έ- νοιωθα το σουδερλό της δένει να γόνει στο λαμίο μου και τα γέμια της να γε- μών άγρόταρα το αίμα μου... Τότερα... ύστερα... »

Ο Τζάκ Μόρσο εσταμάτησε κι' έβλεπε με φρίκη τα μάτια...

Ο ιατροδικαστής έμουρμούρισε σπύς ντετέκτιβς:

— Είναι ποσειοτή ή ύποβλητική δύναμη που άσκούν οι έκφυλοι, που μεθών με ά- θρώπινο αίμα σε ανατομικά όργανα. Απ- τός ο δυστυχημένος βοίσκεται άχρηστος το κορμός ισχυρού παραληρηματός...

Τήν άλλη μέρα ή εφημερίδες έγορσαν: « Χθές το βράδυ ή αστυνομία κατέλαβε έξ έφώδου ένα κέντρον ροικτών όργων, όπου έκφυλες γυναίκες, μέσα σε ανατομικά νεκρά από κρανία και όσά ανθρώπινα, έσοφούσαν ιμήμα νέων ανθρώπων, που όποιους περνούσαν από διάφορα κατώτα, άφω πρώτα τους έμειδούσαν με νεκρωτικά. Λόγοι ήθικας εύρεπείς άπαγορεύουν την δημοσίευση λεπτομερειών επί του ροικτού αυτού σκανδάλου. »

Φελίξ Καρ.

‘Ο διαβολοκαλόγερος Σαμπό

‘Ο καπουκίνος Φρανσουά Σαμπό. — Πώς εξελίχθηκε Δόν Ζουάν. — Τό οίκτρο τέλος του.

Σ' όλες της επαναστάσεις συμβαίνουν πε- ριμένα πράγματα. Οι άσημότεροι άνθρωποι άπο- ρνούν να γούν από την άράνεία τους και να γούν έφρικτα ήρωες. Άλλωστε στο βάθος αυτό, ένε ο σκοπός κάθε επαναστάσεως: ν' άναρρήν μιά καλύτερη τάξη πραγμάτων. Έκείνοι, λοιπόν, που ως χθές ήταν ούρα, και άναρρην θά ήγούνται. Όστόσο δεν συν- έλ άναρρής το ίδιο και με τον Φρανσουά Σαμπό, που ήγρήθη μαζί με άλλους της επανα- στατικής ανήσεως στην Γαλλία και πού για άναρρη καιρό, ήταν γνωστός με την έπωνυ- μία: ο πό θέρος ξεβρόκατος. Γιατί αυτός ήταν μοναχός στην Τουλούζη, καθηγγητής στο λαοσκήν, ήγούμενος των καπουκίνων στο Ροντ και τέλος επαναστατικός επίσκοπος. Πιόθι δεν ήταν καθόλου άσημος. Μά, είτε έπειθ ή ιερατική δόξα του δεν τον έφθανε, είτε έπειθ το όσος του δεν έκανε, είτε τέλος έπειθ τον έλε παρασέρνει ελάνθωνς ό έπανα- στατικός άνεμος που φυσούσε τότε στην Γα- λλία, ο Σαμπό πέταξε ένα όραμα πού το όσος του κι' ήχθηκε με τα μούτρα στην πολιτική.

Όστόσο ή πολιτική δεν ήταν το μόνο πάθος του Σαμπό. ‘Ο χθεςινός μοναχός θέλησε να εκπαιδωθεί με κάθε τρόπο για της στερήσεις που ύπστατο τόσο καιρό, κι' έγινε μεταξύν των άλλων κι' ένας επικίνδυνος Δόν Ζουάν. ‘Ο έρω δεν έμεινέ καθόλου την πολιτική. Έκείνο μάλιστα που τον βοηθούσε καταλαμπρι- να στον έρωτα, ήταν ίσα-ίσα ή λαμπρή πολιτική παρορμολία του, που τον έκανε δημοφιλέστα- το και έσκακτικό. Οι λόγοι του στής συνειδήσεως των Ιακωβίτων, οι φλογερόι και άσφυκταί- ροι, ήταν παραιοί τόσο πολύ, τ' ήλπιθ, που έπαιαν στο τέλος να όρκίζονται στ' όνομά του. Μιά μέρα ο Ιακωβίτης του προσατέον κι' Άγιον Άντωνίου ολόκληρο, έπειθ δια- τάσε πως τον δολοφόνησαν!

Τό περιεργον όμως ένε, πως ενώ ήταν γνωστό, σαν όλοι τους επαναστάτες, εξώδευε πού όλοινα τα χρίματα σε γλέντια και σε γυ- μνάσις. Στο τέλος δε παντοειδήκη μιά κοπέλλα άναρρη γρονιών, την Δεσποδίνη Φωάι, της έμυρζε οι άδελφοί, έθροναστρατοί την κατα- νηγή, ήταν κατάσκοποι στην ύπηρεσία των Σαμπόν. Άνθρωποι χωρίς καμιάν ήθική ή άδελφοί Φωάι, άφω, κατά την βεβαίωση πού άναρρη Τόεν, έζούσαν στην Βιέννη, κατέλας της άδελφής τους σε διάφορα ή- λουστατάς. Όσοι έχθηκαν στον Σαμπό μιά πούσα από διακόσιες χιλιάδες λίρες, ένώ δεν ήταν πια άμω γοή. Με την ύπασχη της έ- νος αιώ κι με τον γάμο της άδελφής της οί άδελφοί Φωάι δημοσιοούσαν έναν στενό- ρόχο με τον επαναστάτη βοι-υτή Σαμπό, πένθος που έξυπνοούσε ποίσηνα, τοί- κωσις τους. Οι Ιακωβίτες δεν είδαν με καλό όψη την έλσθη του Σαμπό στην ύπαστη οικι- αία την έλσθη, πού έτετέθη άγοισ:

— Την στιγμή, είτε, που έζουμε στην Γα- λλία, τότες χθές και τότες όργανες ύπερασπ- ήτων της πατρίδας, αυτός έπρε με μωστρού- τας! Τους μω ήπτε πως ένας γάμος δεν ση- ναίει τίποτα και πως ή γυναίκα δεν ένε πια ένα όφειμα. Συμφωνοί. Άν όμως ο Σαμπό χρεώσταν άπαράκλιτος ένα όφειμα, έπρε να θυμώθ πως το έφως έχει κρηθεί κατακωσμένο στα... έμ... ύφραματα!

Μά ο Σαμπό δεν χαμπαίριζε για όσα τοί- κωσις. Ο σκοπός του ήταν να πάει την... πούσα κι' ύστερα να ήγη για την Γαλλία, να την γυναίκα του, είτε και... μόνος. Ή επαναστατική άφιξη να τον κορφή και τον έν- δυνά μόνον έφ' όσον έπρόκειτο να τον έξυ- πνοήσει προσωπικάς. Ή ετήγία για τον πα- τριόκαλο ήταν ένα άγαθό όλκιο, που άγο- ρούσαν με χρίμα. Έχε λοιπόν άγίαχη από

χρίματα. Και να πού του παρουσιάσθηκε μιά ελπίδα να ήγη πούσιος. Πίσω από την πούσα που τοίχαν ύπασχη οι άδελφοί της γυναίκας του, κορβόταν ένα μεγάλο μυστικό. Οι Φωάι, καθώς είπαμε δεν είχαν παρ ά- μων χρή. Μά ο Σαμπό τότες είχε πείσει να κάνουν τον γενναίο όφω, έπειθ σε λίγο θά γινόταν απ' άλλου κάτοχος αυτού του ποσού κι' έπρεπε να το δικαιολογήσει στην ένδοξη- νείση. «Πολλές, θά τους έλεγε, αυτή ένε ή πούσα μου!» Στην πραγματικότητα όμως ή ιστορία της πούσας του Σαμπό ήταν άλλη:

Ή επαναστατική κυβέρνηση είχε σκοπό να διαλύση την Έταρία των Ίνδιων. Οι μέτο- γοί της λοιπόν, σκεφθρκαν να διορδοκήσουν έναν άνθρωπο με μεγάλο κύρος στην Έταρά- σταση, που να ένεργησ ή για την αναβολή ή για την ένδοξη τροποποίηση των σχετικών άναρράσεων της κυβερνήσεως. ‘Ο άνθρωπος

‘Ο Φρανσουά Σαμπό.

(Κατά μιά σύγχρονη γραβούρα)

αυτός βρέθηκε κι ήταν ο διαβολοκαλόγερος ο Σαμπό, που είχε για συνεργούς και μερικούς άλλους. Αυτός στο μερικό του άπταρνε δια- κόσιες χιλιάδες λίρες, δηλαδή όσες θά τοί- δαν ως... πούσα οι άπένταροι κοινάδοι του! Μά οι συνεργοί του τον πρόσταν την τελευταία στιγμή και τότε ο Σαμπό, το διά- βολο καλός, έτρεξε στην Έπαρση της Φω- θικής Σωτηρίας και κατέθεσε τα έμ... : «Πολλές, έλα αντίληψη πως μερικά πρόσω- πα που μās έκαναν το φέλο, διαζούνταν σε συνεννόηση με την Έταρία των Ίνδιων. Για να μπορούσε λοιπόν να ξεσκαπώ το στή- διά τους, τους έκανα τον φίλο κι' άναρρη- θηκα στην συννομία. Τώρα όμως που έχω στα χείρα μου της αποδείξεως της άφης των έζουμα να σας τους παραδώσω. Άχρη ή Δημοκρατία!» Όστόσο το κόλο του Σαμπό δεν έπαισε. Τοίκανα κατ' όλον έορνε και βόρκεν μέσ' στο άποχρηστικό του έμ... ένα χορηγικό φάκελλο. Κατόπιν αυτού ο Σαμπό, παρ της διαμαρτυρίας του, σκελάρη και κλείσθηκε στην φυλακή μαζί μ' έναν άφω, που τον ένοχοποίησαν άφω για την ύπιο λή- πη: τον περίφημο δραματικό ποιητή Φάμπα ντ' Έγκλιντν.

Από το Λουξεμβούργο, που τον έφωά- σαν, ο Σαμπό έστειλε καθημερινά γράμματα στον Ροβεσπέρ, και στην Έργοσινέση. Μά ο Ροβεσπέρ, ως γνωστόν, δεν ήταν απ' τους ανθρώπους που έπαρναν από όδρια. Άλ- λωστε ή άναρρη που είχε γίνει, είχε φέρει σε φως πολλά τα έμφορνικά έναγίνον του Σαμπό, που πέρισε σε λίγο από το έπαναστα-

τικό δικαστήριο και καταδικάσθηκε σε θάνα- το. Όστόσο και μπροστά στ'ό θάνατο ο Σαμπό δεν έλασε την ψυχραιμία του. Και σκενο- θέτησε μιά αυτοκτονία, για να σγινήση τους επαναστατικούς επόρους. Σημώνησε με την γυναίκα του ν' άδούση ένα μυστικό φάρμακο έξωτερικής χρήσεως. Δεν είχε, θέ- βαια, σκοπό να πεθάνη, άλλ' άλάως να με- ταφερθή στο νοσοκομείο κι' από κεί πιά είχε ο Θεός. Τό φάρμακο το πήρε, αλλά μόλις άρχισε να έπνευγ, ο Σαμπό έβαλε της φω- νής. Οι άξιωματικοί της φρονούς έτρεξαν στα διαμερίματά του και τον βόρκεν σε κα- κή χάλια. Οι πόνοι του έζαρχαν τα σπλά- χνα.

— Τί σου συμβαίνει, πολιτά Σαμπό;

Τότε ο Σαμπό, δείχνοντας με το μάτι το άδω μυστικό, τραβήσε:

— Έκανα την διαθήκη μου... Θαρρούσα πως ο θάνατός μου ήταν χρήσιμος για την εύτυχία της πατρίδας μου... Γι' αυτό άδου- σα αυτό εκεί τό φάρμακο... Άδειάζοντάς το, φώναξα: «Ϊήτοι ή δημοκρατία», γιατί ήμουν βέβαιος πως θιναιόδοιαν για την πατρίδα...

‘Ο Σαμπό όμως γελάσθηκε και πάλι. Οι έ- παναστατικοί επόροι δεν σγινήθησαν. Έξ άλλου το φάρμακο, που είχε πάρει, ήταν ένα αληθινό δηλητήριο. Με την διαφορά πως δεν θά τοδινε άμειςος τον θάνατο, μά θαμώως, πράγμα που ήταν άδωκα όδυνόστερος. ‘Ο Ροβεσπέρ, σαν έμυρζε τα άδελφάτα, χαμο- γέλασε με δυσηπία. ‘Ο πονηρός αυτός καλό- γηρος, πόνοντας το δηλητήριο, φώναζε «Ϊήτοι ή δημοκρατία», κι' όμως σαν ένοιωσε τοί- πρότους πόγους, άρχισε να ζητά βοήθεια και να κλαίη σαν γυναίκα. Άσφαλός δεν έπρεπε να λυγίση. Έξ άλλου κανένας δεν είχε την δύναμη ν' άναρρη μιά άπόφαση τ'ό έπα- ναστατικού δικαστηρίου. Γι' αυτό σαν άπαισαν τότες μέρες κι' ο Σαμπό εξηκολούθησε να έμ... ο Ροβεσπέρ, έδοσε την διαταγή να τον βόρνησουν στην μιά Γαλιόνα. Τό κεφάλι του τότες επαναστατικό έσκακον Φρανσουά Σαμπό έπεσε μέσα στο κορμί του κι' με τ' άλλα, των άφω, εντόφωσαν τον. Και το ίδιο πλήθος που έμα καιρό βόρζό- ταν στ' όνομά του κι' άλάως από ένδοξη- μω σαν τον άκρινε να δημηγορή, το ίδιο αϊ- το πλήθος παρακολούθησε με άναρρη και με βουίς την τελευταία του άλυσια. Μ' αϊ- τη την φρενιά τ'ό πλήθος, δείχνοντας μιά ά- πώθηση, βέβαια, σκελάρη, έμυρζε πιά με δικαιοσύνη. Κατί ο Φρανσουά Σαμπό δεν άναρρη στην λαμπρή έπαση ήταν δα- μονιστής, καθώς έμεινέ μερικοί, μά έπει- θή ήταν ένας άπνεύδης έμεινέ της έ- λειψ- έμεινέ της. Ένας άνθρωπος χωρίς καμιά ήθική, ένας άνθρωπος που σμιάχη- σε συννομία με τον Θεό, για να αποφύ- γη... συνεργούσε, επί κορμιά με τον άδελφό. Ή γαλλική επανάσταση έκανε α- νήες άδελφες εν όνόμα της Δικαιοσύνης. Όστόσο ή θανατική έπέση του Σαμπό ή- ταν μιά από της δικαιοτέρας πράξεως της.

Ο ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

Σκέψεις για τον έρωτα

‘Ο έρωτας μπορεί νάγν μιά τραγωδία κι' άφω που τον άφώνουν με μια γυναίκα που τον κατακτούν είναι μιά κομωδία. (Καίλ Φαγκέ)

Άναρρη κανείς πάλις όσες, είναι άχρη- στες και γάμω όσες διακοσμήσεις, μά δεν άγαπά παρά μιά ποσά μονάχα ή έναν τό- πο άθάνατο, στέφαν θεός. (Μορς Ντρουζ)

ΣΕ ΣΑΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΑΤΕ ΤΑ ΩΡΑΙΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ

Κυρίες και Δεσποινίδες,

Καθισμένη στη φτωχική γωνιά της ή μικρή «σταχτοπούτα» όνειρευότανε όμορφες τουαλέττες.

Ήξευρε, όπως καθεμιά απόγονος της Εύας, ότι τα ωραία φορέματα δείχνουν πολύ πιο καλά της χάρες με της όποιες της έχει στολίσει η Φύσις.

Εύτυχως γι' αυτήν η κουμπάρα της, μια καλή μάγισσα, ήλθε να την βοηθήσει. Και με τα όμορφα φορέματα που βγήκανε από την μαγική ράβδο της μάγισσας ή μικρή σταχτοπούτα κατάφερε να αγαπηθίη από τον βασιλιά και να γίνη η βασίλισσα του τόπου της.

Μη λυώνετε μέσα στο κλάμμα σαν την μικρή σταχτοπούτα, γιατί έχετε όλες μία καλή κουμπάρα που μπορεί να σάς κάνη όλες βασίλισσες.

Η κουμπάρα σας αυτή είμαστε εμείς. Έλστε να μās γνωρίσετε. Έπισκεφθήτε τὸ σαλόνι μας όπου θὰ βρῆτε τὰ τελευταία μοντέλα τοῦ Παρισιοῦ, θὰ θαυμάσετε τῆς ωραιότερες τουαλέττες ποὺ βγαίνουν ἀπὸ τὰ Μαγικά Παλάτια τῆς Μόδας στὸ Παρίσι.

Όταν μās ἐπισκεφθῆτε θὰ σās ἐξηγήσουμε πῶς μπορούμε παρὰ τὴν κρίσι νὰ σās μεταβάλουμε σὲ ὡμορφοντυμένες πρὶν κῆπισσες χωρὶς κόπο ἀλλὰ καὶ μὲ ἀφάνταστες εὐκολίες πληρωμῆς.

Έτσι θὰ πεισθῆτε πῶς τὸ παραμῦθ τῶν παιδικῶν σας χρόνων μπορεί καὶ σήμερα νὰ πραγματοποιηθῇ μὲ τὴν ἴδιαν εὐκολία ποὺ τὰ ὄνειρα τῆς φτωχῆς σταχτοπούτας γενήκανε πραγματικότητα!

Σας περιμένουμε!

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΙΑΝΩΝ ΣΤΑΡΡ Α. Ε.

ΣΤΟΑ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ 12

ΤΗΛ. 23-221